

TÜRKİYE’DE TASARIM YARIŞMALARININ İÇ MİMARLIK ALANINDAKİ YERİNE VE DURUMUNA DAİR BİR DEĞERLENDİRME

Evin ERİŞ

Fenerbahçe Üniversitesi, Türkiye

evin.eris@fbu.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0003-4790-814X>

Meltem AĞAN

Fenerbahçe Üniversitesi, Türkiye

meltem.agan@fbu.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-7326-796X>

<i>Atf</i>	Eriş, E. ve Ağan, M. (2021). TÜRKİYE’DE TASARIM YARIŞMALARININ İÇ MİMARLIK ALANINDAKİ YERİNE VE DURUMUNA DAİR BİR DEĞERLENDİRME. The Turkish Online Journal of Design Art and Communication, 11 (3), 847-885.
------------	---

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, geçmişten günümüze düzenlenmiş tasarım yarışmalarının iç mimarlık mesleğindeki yerini sorgulayarak yarışma kültürü ve disiplin arasındaki bağlantıyı incelemektir. Çalışmanın iç mimarlık alanına odaklanmasının nedeni, geçmişte ve halihazırda süregelen mimarlık-iç mimarlık ikiliğinin varlığında iç mimarlığın günümüzde değişen rolüne dikkat çekmek ve ‘demokratik’ bir söz söyleme, üretim alanı olan yarışmaların bu alandaki durumuna bakmaktır. Diğer bir deyişle çalışma, içinde bulunduğumuz koşullarda mesleki sınırların ve rollerin muğlaklaştığı, dolayısıyla genel algının da bu değişim ile yeniden üretildiği düzende tekrar düşünülmesi gerektiği mekanizmalara dikkat çeker. İki aşamalı olarak kurgulanan çalışmanın ilk bölümünde yarışmaların tarihsel süreçte gelişimi ve eğitimdeki yeri hakkında literatür çalışmasına yer verilmesi, ikinci bölümde ise Türkiye’de iç mimarlık alanının katılım koşulunu sağladığı yarışmaların dökümünün yapılarak niceliksel verilerinin ortaya konması ve bu yarışmaların amaçlarına göre sınıflandırması niteliksel yöntemler ile yapılarak mekân, mobilya, konsept, ürün, poster olmak üzere beş kategoride incelenmesi hedeflenmiştir. Çalışmada yer alan yarışma verileri, tasarım yarışmalarının ilan edildiği “Arkitera, Mimarist, Issue, Mimarizm, Yarismo, Tasarım Yarışmaları” web sitelerinden elde edilerek hem niceliksel hem de niteliksel araştırma yöntemleri kullanılarak tasnif edilmiş, analiz ve değerlendirmelere tabi tutulmuştur. Gerçekleştirilen incelemeler neticesinde; (i) İç mimarlık alanı özelinde Türkiye iç mekân tasarımı yarışmalar tarihine bakıldığında, her ne kadar Cumhuriyet sonrası dönemde yarışma yoluyla üretim yapılmaya başlansa da yarışma mekanizmasının alanda geleneksel hale gel(e)mediği ve sayıların milenyal döneme kadar oldukça az olduğu iddia edilebilir. (ii) İç mimarlık, mimarlık, endüstriyel tasarım ve ilgili tasarım disiplinleri çerçevesinden değerlendirildiğinde ise yarışmaların çoğunlukla mekân, sırası ile ürün, mobilya, konsept ve poster temalı yarışmaların takip ettiği gözlemlenmiştir. (iii) Yarışmaların çoğunlukla firmalar tarafından açıldığı, üniversiteler tarafından ve/veya üniversite işbirliğiyle açılan yarışmaların azınlıkta kaldığı görülmüştür. (iv) İç mimarlık bölümleri katılımına açık yarışmaların katılımcı profili incelendiğinde, öğrenci katılımının profesyonel katılımcılara kıyasla fazla olduğu görülmüştür. Tasarım eğitiminde etkin rol oynayan yarışmaların iç mimarlık disiplini özelinde yerleşmediği, tasarım disiplinlerinde yarışmaların yaygınlaşmanın ve çeşitlenmesinin gerekliliği, ağırlıklı olarak ticari kurumlar tarafından açıldığı tespit edilen yarışmaların üniversite-firma iş birliklerinin artırılarak eğitimdeki teşvik edici rolünün artırılmasına ihtiyaç olduğu görülmüştür. Çalışma bir durum değerlendirmesi niteliğinde olup, elde edilen bulguların 2021 yılı ve sonrası açılacak yarışma kurgularına, eğitim ve yarışma literatürüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yarışma Mekanizması, Mimari Yarışmalar, Türkiye'deki İç Mimarlık Yarışmaları, İç Mimarlık Eğitimi ve Yarışmalar, Mimarlık-İç Mimarlık Çekişmesi

AN EVALUATION ABOUT THE CURRENT SITUATION OF ORGANIZED DESIGN COMPETITIONS IN TURKEY THROUGH INTERIOR ARCHITECTURE FIELD

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the connection between the culture of competition and interior architecture by questioning the place of design competitions organized from past to present in this field. The reason of focusing on interior architecture is to draw the attention on the changing role in the presence of the architecture-interior architecture dichotomy of the past and present and to examine the situation of competitions, which can be regarded as 'democratic' platforms for expression and production. In other words, the study points out the need to reconsider the mechanisms that define competence or extends in conditions where the professional boundaries and roles become increasingly ambiguous; in specific the mechanism of competition here is in question. The study has been structured in two sections. The first section is a literature study on the historical progress of these competitions along with their role in education. The second section is the inventory of the competitions organized in Turkey covering interior architecture. The main purpose of this part put forward quantitative data of competitions and analyze those data that categorized as five separate categories of space, furniture, concept, product, and poster. The data of this study has been parsed from the websites of "Arkitera, Mimarist, Issue, Mimarizm, Yarismo, Tasarım Yarışmaları" that design competitions were announced, and the data has been classified, analyzed and evaluated using both quantitative and qualitative research methods. The study reveals that; (i) When evaluating history of interior design competitions in Turkey in the field of interior architecture, even if started to produce with the competition in the post-Republic period, it can be stated, the competition mechanism could not become traditional, and number of competitions was quite few until the millennial period. (ii) When evaluated within the framework of various disciplines such as interior architecture, architecture, or industrial design, it is observed that the competitions are mostly themed on space, followed by product, furniture, concept, and poster. (iii) It has been observed that the competitions are commonly organized by enterprises. University organized/cooperated competitions are sparse. (iv) Participant profile indicates a greater number of students than professionals are participating these competitions. It has been observed that the competitions which has an active role in design education are not prevalent specifically in the discipline of interior architecture. The study reveals the necessity of widespread, diverse competitions in design disciplines and increase encouraging role of competition in education by increasing the university-company cooperation of the competitions, which are determined mostly opened by commercial institutions. This study is an evaluation of status quo and it is thought that the findings will contribute to the construct of the competitions to be opened in 2021 and beyond, and the studies on the literature of education and competition.

Keywords: Competition Mechanism, Architectural Competitions, Interior Design competitions in Turkey, Education of Interior Design and Competitions, Contradiction between Architecture, and Interior Architecture

GİRİŞ

Mimarlık, planlama ve tasarım temel alanı altında toplanan/bir arada var olan mimarlık, iç mimarlık, peyzaj mimarlığı, endüstri ürünleri tasarımı, şehir bölge planlama bilim alanlarından mimarlık; kendisini ve kapsayıcılığını özellikle ona ait epistemik alanda olduğundan çok daha fazla yücelterek kutsallaştıran, üstenci, sofistike bir zemin üzerine temellendirir. Bu bağlamda iç mimarlık alanı ile mimarlık alanının

karşılıklı bir güvensizlik zemini üzerinde, ‘olumsuzlama eylemleri’ ile iç-dış ayrışmasıyla sonuçlanan durumu dikkat çeker (Çetin, 2021). Temel meselesi ‘mekân’ olan bu bilim alanları birlikteliğinin tarihte farklı anlayış ve üsluplarda pek çok kez çeşitli açılardan ele alındığı görülmektedir (Hildebrant, 2004; Stumpf, 2004; Konigk, 2011; Plunkett, 2013). İç mimarlık alanının bu süreçlerde, mimarların iç mimarlık alanına müdahaleleri ve yaptırımları, iç mimarların örgütlenme güçlükleri ve akademik düzeyde varlıkları gibi konular üzerinden yapılan tartışmalarda meşruluğunu sağlamaya çalıştığı, mesleki kimlik mücadelesi içinde olduğu görülmektedir (Çetin, 2021). Sonuç olarak ise, mimarlık ve iç mimarlık alanlarının benzer terminolojileri, eşleşen içerikleri olmakla birlikte uzmanlık alanları bağlamında farklılaştığı ileri sürülen kanıdır, ki bu ‘uzmanlık alanı’ olarak tanımlanma meselesi de bir çeşit iç mimarlığın sınırlarının tanımlanması, kısıtlanması olarak görülebilir. Çetin, bu farklılaşmanın insanoğlunun var olduğu günden itibaren; barınma ile başlayan ihtiyacından, kapitalizmin araçlarıyla bu disiplinleri zaman içerisinde birbirinden ayırdığına dikkat çeker. Bu ayrışma literatürde yer aldığı biçimiyle, iç mimarlık disiplininin mekân kullanıcılarının davranışsal dokusunu mikro-çevrelerde, kullanıcıların görsel ve deneyimsel hazını sağlama amacıyla işlevsel, detaylı biçimde iç mekânı tasarlaması (Whitney, 2008), mimarlık disiplininin ise makro-çevrelerde kullanıcıların ihtiyaçlarına yoğunlaşmış olmaları üzerine temellendirilebilir. Çeşitli bakış açılarıyla ele alınan bu birliktelik-ayrışma meselesi ve tanımlamalar, iç mimarlık disiplinin mimarlığa kıyasla küçük ölçeklerde çalışıyor olması sonucu çalışma ölçeğinin yalnızca mekân bileşenlerine indirgenmesine de neden olmuştur. Diğer bir taraftan, tasarlanan mekanları oluşturan çevresel bileşenlerin detaylı biçimde değerlendirilmesi, mekanların hem kullanıcısı tarafından iletilen geri bildirimleri hem de genel kullanımı kapsayan unsurları içermesi, mekân kalitesini artırma yönünde tasarım kararları verilmesi gerekliliğini vurgulayan görüş, uygulama ve yaklaşımlar da mevcuttur (Brooker & Weinthal, 2013). Bu noktada, bahsi geçen birliktelik ve ayrışmanın özellikle iç mimarlık alanı özelinde irdelenmesinin potansiyeller barındıran konu olduğu da bir gerçekliktir. Zamanın ruhu ve imkanları çerçevesinde barınma ihtiyacının temel oluşturduğu iç mekân tasarımının insanlığın varoluşuna dayandığından bahsedilebilecek olursa da bilim alanı meşruiyeti bağlamında geçmişi daha eskiye dayanır gözüken mimarlığın, sosyo-politik sebepler ile hızlı üretim ve ekonomiyi yönlendiren bir sektör haline gelmesi sebebiyle atmosfer yaratımı, detay çözümlenmeleri gibi tasarım alanının temel meselelerinde ‘yetersiz’ kalmaya başladığı görülmektedir. Özellikle mekânın bireylere özgü kullanımına olanak sağlama konusunun bahsi geçen hızlı üretim ve standartlaşma kavramlarıyla göz ardı edildiği söylenebilir. Çetin’in bahsettiği son dönem iç-dış mimar tanımlarının oluşumu ve alanların birbirinden ayrışması da bu konu ile ilişkilendirilebilir (Çetin, 2021). Bu durum aynı zamanda bireysel mekân yaratımları hususunda iç mimarlığın ‘yeni’ bir rol üstlenmesi ihtiyacını zaruri hale getirmiştir. Bu rolün ‘yeni’ olarak tanımlanması iki sebeple özetlenebilir. Bunlardan ilki, iç mekân tasarımının özellikle yakın dönem geçmişte genellikle mimarlar tarafından üstlenilmesi ve mekânın bütününün iç-dış mekân olarak birlikte tasarlanması, ancak içinde bulunan süreçte ayrışmanın belirginleşmesidir. İkincisi ise, daha eski dönemlerde iç mekân tasarımının desinatörler tarafından üstlenilmesi ve iç mimarlık mesleğinin yer ve kimlik arayışının söz konusu olduğu zaman dilimi olan modern dönem tasarım yaklaşımlarına geçiş döneminde, mekân tasarımında ‘dekorasyon’ kavramını mekânın biçimlenişinde reddeden yargıların oluşturduğu iç-dış kabuğun birlikte ele alınması yaklaşımından farklılaşarak ayrışmanın yeniden gündeme gelmesiyle açıklanabilir. Yapıdaki iç düzeni kabuğun bir parçası, tasarım akımlarını temsil eden unsur olarak değerlendiren yaklaşımların varlığı, yeniden yapı dış ve iç kabuğu olarak ele alınmaya başlamış, dolayısıyla iç-dış mekân birlikteliğinin ancak mimarlık-iç mimarlık alanlarının birlikteliği ile sağlanabilmesi söz konusu olmuştur. Türkiye iç mimarlık meslek alanı ve eğitim tarihine bakıldığında da (Küçükerman, 2014; Kaptan, 2014; Şumnu, 2014; Gürel, 2014; Taşdemir, 2019), mimarlık iç mimarlık arasında yukarıda bahsi geçen alan birlikteliği-ayrışmasına dair ikilik ve nedenleri kolaylıkla gözlemlenebilir. Bu durumun da literatürde özellikle Akademi’nin Dekoratif Sanatlar Bölümü’nde iç mimarlığı da içine alan atölyelerin kurulması (Dahili Tenziyat Atölyesi), 1930-60 dönemleri aralığında atölyelerin işleyişinin mobilya tasarımı ve yerleşimi ağırlıklı oluşu (Oygar, 2014), 1981 yılında çıkarılan Yüksek Eğitim Kanunu’na kadar bu programın Endüstri Sanatları Fakültesi altında yer alması ve ancak sonraki dönemde Dahili Mimari Atölye’ye dönüştürülerek Mimarlık Fakültesi’ne taşınması (Küçükerman, 2014; Gürel, 2014) üzerinden tartışıldığı görülmektedir. Özetle; iç mekân yaratımlarının

yakın geçmişte Winton'nun yorumuyla “yaşam ve deneyim tasarımı alanı” (Çetin, 2021) olarak ifade edilen iç mimarlığa dönüşerek özelleşmesi söz konusu olmuş ve bu bağlamda yeniden tanımlamalarının yapıldığı, sınırlarının ve yetkinliklerinin değiştiği görülmektedir. Mimarlığın iç mimarlık üzerinde neden olduğu kısıtlamalar ve yaptırımların bu iki disiplin arasında alan bakımından çelişkilere ve anlaşmazlıklara yol açarken (Çetin, 2021), politik, ekonomik, kültürel vb. ortam ve anlayışların değişimi de pek tabii (şüphesiz) bugün ve bugüne kadarki süreçte olduğu gibi, bu iki alan arasındaki ilişkinin bundan sonra da yeniden üretilmesi ile sonuçlanacaktır.

Bu alanlara dair anlayışların tartışmaları süre gelirken ve sürmesi de ön görülürken, tarihsel süreçte mimarlık, planlama ve tasarım alanının ‘demokratik’ yöntemler ile bilgi elde etme ve üretme alanlarından biri olan yarışma mekanizmasının, bu ayrışma ve çekişmenin sınırlarını bulanıklaştıran bir yöntem olabileceği düşünülmektedir. Çalışma kapsamında da iç mimarlık mesleğinin özünde yer alan algı ve mesleki yetkinliklerindeki kimlik krizinde (Eriş & Ağan, 2020) yarışma mekanizması içerisindeki işleyişte Türkiye’de bu alana ait nasıl bir perspektif çıktığının ortaya konması hedeflenmektedir. Kapsamın sınırları ise, Türkiye’de İç mimarlık alanında yukarıda değinilen eğitimde ve anlayıştaki dönüşümler üzerinden belirlenmiştir. Bozdoğan’ın söylemi üzerinden Şumnu’nun da değindiği 20. Yüzyıl başında Cumhuriyet dönemi (gerek kamu alanlarının gerekse mahrem alanlarında Batılılaşmanın görülmeye başladığı dönemde) değişimlerin hayata geçmesi bağlamında iç mekânlarda yeni, modern ve Batılı bir mimari yaşam kültürünün oluşturulması isteğinin kamusal alanlardaki kadar başarılı olmaması (Bozdoğan, 2002; Şumnu, 2014) ve iç mimarlık mesleğinin mesruluk zemininin dekoratör kimliğinden iç mimar kimliğine geçişinin temsili olarak kabul edilen 1950’li yıllar sonrasında kurulan Dahili Mimarlar Derneği’nin dönüşümüyle kurulan 1976 İç Mimarlar Odası’nın (Gürel, 2014) iç mimarlık kurumsallaşmasına dair önemli bir adım olması sebebiyle, kurum ve eğitim olanaklarının genişletildiği 1980 sonrası döneme odaklanılabileceği düşünülmüştür. Ancak açılan yarışma yoğunluklarının yönetmelik değişiklikleriyle eski yoğunluğunu kaybetmesi (Meltem, 2010) ve bu yoğunluğun milenyal dönemde yeniden artışının söz konusu olması ile eğitime dair değerlendirmeleri yapabilmek amacıyla öğrenci katılımına ait yarışma sayılarının da bu dönemde artışı nedenleriyle çalışma kapsamında 2000 yılı sonrası iç mimarlık alanına açılan yarışmalar dönemine odaklanılacak olup, bu döneme dair tespitlerin tarihsel perspektif ile ilişkilerinin sağlanması amacıyla cumhuriyet sonrası yaklaşımlara yalnızca literatür araştırması olarak yer verilmiştir.

Bu doğrultuda çalışmanın ilk bölümünde, tarihsel süreçte yarışmaların literatürde bahsedildiği üzere mimarlık disiplini ve eğitiminde konumu tarihsel perspektiften ortaya konulacak olup, bu bilgi üretiminin Türkiye’de iç mimarlık disiplini ve eğitimine yansımaları literatür taraması üzerinden betimsel yöntem kullanılarak tartışılacaktır. İkinci bölümde, Türkiye’de iç mimarlık alanında açılan yarışmaların hali hazırda sistematikleşmemiş verileri, yarışmayı açan kurumlarca ve/veya mimari web siteleri üzerinden yapılan duyurularından elde edilmiş olup, yarışmanın içeriği, katılımcı profilleri, yarışmayı açan kurumlar değişkenleri bağlamında tasniflenmiştir. Bu bölümde, durum tespiti yapmak amacıyla nitel yöntemler ile ortaya konulan veriler, dokümanların analizleri yapılarak kronolojik olarak içeriğine göre temsil edilecektir. Yapılan veriler her ne kadar niteliksel yöntem üzerinden sınıflandırmaya tabi tutulsalar da konunun tarihsel boyutunun kronolojik bir betimleme ihtiyacı oluşturduğundan verilerin zaman çizelgesi halinde sunulması ve yarışma açılma amacına göre (niteliklerine göre) sistematikleştirilmiş bu verilerin de niceliksel değerlendirmeye tabi tutulması söz konusudur. Üçüncü bölümünde ise, analitik araştırma yöntemleriyle ikinci bölümde tasniflenen verilerin niteliksel ve niceliksel olarak çözümlemeleri yapılacaktır. Dolayısıyla çalışmada, literatür taraması ve betimsel yöntem, niteliksel yöntem kullanarak veri, doküman tasnifi ve tasnif edilen verilerin niceliksel yöntem kullanılarak çözümünün yapılarak tartışıldığı karma araştırma metodları yöntem haline getirilmiştir.

[İÇ MEKÂN] TASARIM YARIŞMALARININ MİMARLIK TEMEL BİLİM ALANINDAKİ YERİ VE EĞİTİME YANSIMALARI

Çalışmanın ana aksını belirleyen tasarım yarışmaları pek çok konu başlığı altında literatürde yer alsalar da bu bölümde konu yarışma mekanizmasının hangi amaca hizmet etmeye başladığı ve tarihsel

süreçteki dönüşümü ile eğitimde yarışma metodunun kullanımının başlangıcı ve sonraki dönemlerinde ele alınış biçimlerindeki dönüşümler olmak üzere iki temel eksen üzerinden tartışılacaktır. İç mekân tasarımı yarışmalarının, yarışmalar tarihi ve eğitimdeki yerine, tarihsel bütünün içindeki dönüşümde nerede konumlandığına ise ikincil eksen olarak denk düştüğü dönemlerde yer verilecektir. Bu yaklaşım ile konunun kurgulanmasının sebebi, ilerleyen bölümlerde yarışmaların niteliği, katılımcı profili ve yarışmayı açan kurumlara ait veri dökümleri ile iç mimari tasarım yarışmalarının, yarışmaların tarihsel arka planındaki dönüşümü arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilmektir.

Bu doğrultuda birincil ana eksen olarak belirlenen tasarım yarışmaları tarihine bakıldığında, yarışma mekanizmasının ilk örneklerinin antik dönemlere kadar dayandığı, bu dönemde 'ideale ulaşma' ve 'eşsiz yaratma' çabasının temsili olmaları ile literatürde yer aldığı görülmektedir (Andersson ve diğerleri, 2013). Mimarlık disiplininde pratik yapma ve öğrenme yöntemi olarak da görülen yarışmalar (Ockman, 2012), 19. yüzyıl itibarıyla yaygınlık kazanan iç mimarlık disiplininde de güncel ihtiyaçların karşılanması, yeni ürün ve malzemelerin üretimi, benzersiz çözümlerin ve uygulama alternatiflerinin yaratımı gibi çeşitli amaçlar doğrultusunda bu yöntemi kullanmaya başlaması artmıştır. Yarışmalar tarihinin ele alınışı, mimari yarışmaların, tasarım yarışmalarının tüm mimarlık, planlama ve tasarım bilim alanlarının kapsayıcılığının aksine, katılım koşullarının geneli itibarıyla mimarlık bilim alanıyla kısıtlı olması nedeniyle, mimarlık, iç mimarlık, endüstri ürünleri alanlarının tamamını kapsayan yarışmalar perspektifinden ele alınarak sınırlandırılmıştır. Diğer bir taraftan, araştırma konusunun özellikle Türkiye iç mimarlık alanı literatüründe tartışılmasına konu olan Cumhuriyet sonrası dönem ile ilişkisini okuyabilmek amacıyla da modernleşme dönemi ile ilişkili zaman diliminin yarışmalar tarihine odaklanıldığı söylenebilir. Bu bağlamda, uluslararası platform tasarım yarışmaları tarihinde 1940'lı yıllarda "Museum of Modern Art Organik Mobilya Yarışması", 1977 yılında "Sandalye Yarışması" gibi özelleşmiş alanlarda açılan tasarım yarışmaları kazananlarının (sırasıyla Charles ve Ray Eames, Motomi Kawakami) üne sahip olmaları söz konusu olmasıyla da, yarışma mekanizmalarının bir prestij meselesine dönüştüğü önemli yarışmalar olarak tarihte yer alırlar (Gardiner, 1977). Yarışmaların bir prestij meselesi halinde alınışının temelleri 1940 yılında açılan yarışmada hissedilse de, aslında endüstrileşme ile birlikte 1950-1990 yılları arasında artan yarışma sayısı, çeşitliliğiyle bir etkinliğe dönüşmesi söz konusudur. 1953 yılında Almanya Hannover Fuarı'nın bir parçası olarak iyi tasarlanmış endüstri ürünleri için özel şov olarak düzenlenmeye başlanan ve gelenekselleşen 'IF Design Awards', 1953 yılında İtalya'da 'Compasso d'Oro', 1955 yılında 'Zarif Endüstri Ürünlerinin Kalıcı Gösterisi' başlığında 'Red-Dot' Tasarım Yarışması, 1957 yılında Japon tasarımını iyileştirmek ve endüstrinin ilerlemesini teşvik etmek için 'Good Design Awards', 1963 yılında İngiliz tasarım ve sanatını tanıtmak amacıyla başlatılan 'D&AD Yarışması', 1969 Alman tasarımlarını tanıtmak amacıyla 'Federal Awards for Good Design' tasarım yarışmaları yarışmaların kurumsallaşması bağlamında önemli örnek teşkil ederler (Cobanlı, 2014). İnternet çağına gelinen 1990 sonrası dönemde ise, hem yarışma açan kurum, kuruluş sayısının, dolayısıyla yarışma sayısının hem de yarışma çeşitliliğinin artmaya başladığı dönem olarak ele almak mümkündür. Bu bağlamda yarışma mekanizmasının amacı artık tasarım yarışmaları özelinde antik dönemde olduğu rolüyle ideale ulaşma çabası niteliğinin yanı sıra, prestij ve tanınırlık meselesine de hizmet etmeye başlamıştır. Bu yarışmaların düzenleme tarihleri bağlamında zamanın ruhu düşünüldüğünde de şüphesiz ki dönemin ekollerinde yer alan düşünce biçimleri ve yaklaşım modellerinin mimarlık, iç mimarlık, endüstri ürünleri tasarımı alanlarının bütün olarak ele alındığı multidisipliner modelin bir yansıması olduğu aşikardır. Bu bütüncül yaklaşımın sonucu olarak her ne kadar açılan tasarım yarışmaları endüstriye bağlı ürün ve mobilya odaklı yarışmalar olsalar da dönemin temel yaklaşımı mekânın atmosferinin mesleki ayrışmalar söz konusu olmadan bütüncül olarak yaratımına odaklandığından, iç mimarlık alanının doğrudan yarışma mekanizması içine dahil edildiğine de dikkat çekmek gerekir.

İkinci ana eksen olarak tasarım yarışmalarının uluslararası platformda eğitimdeki yerine gelinecek olursa, tarih boyunca süregelen, çeşitli alanlarda, muhtelif amaçlar doğrultusunda kullanılan yarışma mekanizmaları, 18. yüzyılda Beaux-Arts ekolünde hayal gücünü ve yaratıcılığı temel alarak Yeni'nin üretimini sağlamada etkili bir yöntem olduğu düşüncesiyle eğitim metodu olarak kullanılmaya

başlanmıştır (Andersson ve diğerleri, 2013). Bu ekol doğrultusunda eğitim alan öğrencilerin, öğretim sürecinde ilerlemek ve mezun olabilmek için çeşitli yarışmalara katılıp kazanmaları gerekmekte olduğu görülür. Meslek eğitimine zorluk derecesi düşük problemlerle başlayan öğrenciler ancak yarışmada aldıkları puanlarla bir sonraki aşama olan zorluk derecesi yüksek problemlere geçiş yapabilmekteydiler. Diploma alabilmek için ise, daha fazla yarışmaya girip, tez yazmaları ve iş tecrübesi edinmeleri gerekmekteydi (Ockman,2012:396-398). 19. yüzyılda ise bu ekolün gereksinimleri; tasarımcılar, eğitimciler ve öğrenciler tarafından pratik olmaması ve kazanma arzusunun öğrenmenin önüne geçmesi bakımından eleştirilmiştir. Bu eleştirilere karşılık Avrupa’da ortaya çıkan ve Walter Gropius tarafından alternatif eğitim modeli olarak önerilen “Bauhaus”, Beaux-Art ekolünün öğrencilere empoze ettiği yarışma yönteminden uzaklaştırarak, yarışma yerine ortak çalışmaya, üretime, atölyelere, multidisipliner anlayışa ve yaparak öğrenme yöntemine yönelmiştir (Ockman, 2012). Bu bağlamda yarışma tarihinde incelendiği üzere, aynı dönemlere denk gelen artan yarışma kültürü ve yarışma katılımının multidisipliner düzeninin yanında, eğitim modelinde yarışmaların doğrudan etkisinin azalması söz konusu olmuştur. Tam da bu nokta da eğitimde yarışmaların yerinin, yarışmaların bir prestij meselesine dönüşmesiyle teşvik edici bir unsur haline dönüşmeye başlamasının temellerinin atıldığı söylenebilir. Yarışmalar tarihinde 1990 sonrası internet çağı ve imkanları doğrultusunda artan yarışma sayılarının eğitime yansımalarına bakıldığında ise, eklektik yaklaşım kazanan mimarlık eğitimini destekleyen yarışmaların geleneksel amaçlarından sıyrılarak yenilikçi fikir, proje arayışına amaçlı kullanıldığı çoğunlukla çeşitli kurum ve firmaların iş birliği aracılığıyla düzenlendiği görülmektedir. Bu yarışmalara katılım ise öğrencilerin tercihinde olup, puanı veya mezuniyet durumunu etkilemeyen bir yerde durmaktadır (Doğan & Özdoğlar, 2015). Ancak her ne kadar eğitimin içinde önceden olduğu haliyle doğrudan yer almasalar da dolaylı yoldan sürecin bir parçası olduğundan bahsedilebilir. Dönem dönem mimarlık alanında bir üretim alanı olarak tanımlanabilecek yarışmaların, yapma/üretme biçimlerinin içinde varoluşsal gerçekliğinden kaynaklı mimarlık eğitiminde kolektif yaratıcılık ve grup üretim süreci olarak yarışmaların içerdiği yaratıcı süreçler bağlamında eğitim ile beraber ele alındığı/alınması gerektiği de yapılan tartışmalar arasında yer almaktadır. Garip bu bağlamda, Türkiye’de iç mimarlık yarışmalarının büyük çoğunluğunun öğrenci yarışmaları olduğuna ve açılan yarışmaların genel olarak özel firmalar ve dernekler tarafından düzenlenen, ticaret odaklı düşünce yapısıyla ürün ve uygulama odaklı olduğuna dikkat çekmekle beraber, konsept odaklı ve yeni düşünce alternatifleri geliştirilip tartışılması gerekliliğine vurgu yapmaktadır (Garip & Garip, 2012). Garip’in bu söylemi, aslında içinde yarışmaların hangi konu ve içerikte açıldığı, kim tarafından, hangi katılım grubuna hitap ettiği gibi incelenmesi gereken çoklu durumu da ortaya koymaktadır. Buna ek olarak, günümüzde mimarlık eğitimine alışagelmış formel yöntemlerin, başka bir deyişle belirlenmiş müfredata bağlı gerçekleştirilen, öğrenim periyodunun ardından öğrencinin not ile değerlendirildiği eğitimin durumu tartışılırken, mevcut eğitim modellerinin yanı sıra enformel, diğer bir ifadeyle deneyime dayalı, interaktif ve dinamik (Ciravoğlu, 2001) yaklaşımların dahil olmaya başlaması, sempozyum, atölye çalışması, çalıştay ve yarışmaların, mesleki eğitimin tamamlayıcısı olarak çok daha etkin bir biçimde eğitimde yer alması gerekliliği vurgulanmaktadır.

Hali hazırda yukarıda bahsedilen mimarlık-iç mimarlık alanları arasındaki çekişmenin ise, alanların eğitimlerine de doğrudan yansıdığı düşünüldüğünde, yarışma mekanizmasının bu çekişme içerisinde nasıl şekillendiği ve bu bahsi geçen enformel ortamların artırılması bağlamında durumun ortaya konulması oldukça önemli bir veri oluşturduğu ileri sürülebilir. Bu çerçevede, hem yarışmaların alanları kapsama oranına bakılması, diğer deyişle nicel olarak yarışmaların açılma çokluğu azlığı, hem de katılım koşullarının içinde barındırdığı çekişmeli duruma dair değerlendirme yapılması oldukça önem arz etmektedir. Bir taraftan yarışma mekanizmasının Türkiye koşullarında, mimarlık temel bilim alanlarının tümünü ilgilendiren bütününe dair durumunun ele alınması ve mekanizmanın geleneksel hale gelerek alana katkısının artırılması, uygulanabilirlik koşullarının tartışılmaya açılması gerekirken, diğer taraftan mekanizmanın sistematik hale gelebilmesi için temel bilim alanlarının tamamını kapsayan ‘ideal’ koşulların nasıl sağlanabileceğinin eş zamanlı değerlendirilebilmesinin gerektiğini söylemek yanlış olmaz. Mimarlık-iç mimarlık alanlarının birbiriyle ilişkisinin yarışma platformu üzerinden gözler önüne serilmesi de bu gereksinimin önemli bir kesitini oluşturmaktadır. Dolayısıyla çalışmanın ilerleyen

bölümlerinde, Türkiye odağında iç mimarlık alanında açılan yarışma verilerinin dökümü ve değerlendirmeleri yapılacaktır.

TÜRKİYE’DE İÇ MİMARLIK ALANINDA AÇILAN YARIŞMALAR

Çalışmanın bu bölümde ilk olarak, yukarıda bahsedilen yarışmalar tarihi ile bu süreçte yarışmaların eğitimdeki rollerine paralel olarak belirtilen dönemlerde Türkiye’de iç mimarlık katılımına açık olan yarışmaların tarihi ve iç mimarlık alanında bu dönemde benimsenen eğitim modeli ile yarışmaların ilişkisine değinilecektir. İkinci olarak ise çalışmanın ana çatkısını oluşturan, Türkiye’de İç mimarlık temel bilim alanı yetkinliğine sahip olan öğrenci ve profesyonel katılımına açık olan yarışmaların niceliksel ve niteliksel verilerinin toplanması bağlamında ele alınan metodolojinin belirlenmesi, bu veriler doğrultusunda sınıflandırmalarının yapılarak ortaya konması ve değerlendirmesi hedeflenmektedir.

Bozdoğan, Cumhuriyet dönemi sonrası Türkiye modernleşme sürecinde batılılaşma hareketlerinin kamusal alanda olduğu kadar iç mekân tasarımında başarılı olmadığını iddia eder (Bozdoğan, 2002; Şumnu, 2014). Bu dönemde Bayındırlık Bakanlığı yönetmeliği üzerinden kamusal alan, kamusal bina yarışmalarının ulusun inşasında önemli bir yeri olduğu gözükmektedir (Eris, 2021). İç mekân tasarımı yarışmalarının ise, bu dönemlerde mimari yarışmalara nazaran daha nadir açılması söz konusudur. Dönemin iç mekâna genel yaklaşımının ortaya koyması anlamında iki önemli yarışmadan bahsedilebilir. Bunlardan ilki, güçlü ulus devlet temsilinin yanında halkın gündelik hayatının göstergesi olarak Balkan Konferansı Mobilya Tasarım Yarışması’dır. 1931 yılında Yıldız Sarayı Tefriş Projesi olarak duyurulan yarışma Yıldız Merasim Dairesi ve Konferans Binası mobilyalarının tasarımının yarışma yoluyla elde edilmesini amaçlar. Yarışmanın birincisi ise Ömer Nazimi Yenel olur (Can ve Gürpınar, 2016). Bir diğeri ise, 1938 yılında Clemens Holzmeister tasarlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası mobilyaları için 1956 yılında açılan TBMM İç Mekân Tasarımı Yarışması’dır. Bu yarışma sonucunda ise Sadun Ersin, Reşat Sevinçsoy, Muhlis Türkmen, Gazanfer Erim mobilya ve iç mekân tasarımları uygulanır (Can & Gürpınar, 2016). Açılan yarışmalardan görüldüğü üzere iç mekân tasarımında ‘modern’ mobilya konusundaki eksikliği üzerine yoğunlaşılana, ki bu eksikliği Şumnu Batı ile kıyaslandığında bir gecikme olarak tarif eder (Şumnu, 2013), yaklaşımların söz konusu olduğunu gösterir. Diğer bir deyişle mimarlık artık yalnızca yapı kabuğu tasarımıyla değil, yapının iç mekanıyla da ilgilenen bir hale bürünmeye başlamıştır. Literatürde bu konu Sedat Hakkı Eldem’in “Mobilya” başlıklı makalesinde mekânın mobilyalarının mimarlar tarafından seçilmesi gerekliliğine vurgusu (Eldem, 1931), Aptullah Ziya “Binanın İçinde Mimar” makalesinde modernleşme projesinden bahsederken mimarın evin dışını süsleyen bir dekoratif sanattır düşüncesinin mimarlığı öldürüyor olduğu düşüncesi üzerinden “Türk mimarı artık hakiki mimariyi ortaya koymaya çalışmalıdır” söylemi (Ziya, 1931) ile de yer alır.

‘Modern’ mobilyanın ve yapı kabuğunun iç mekânının gündeme geldiği bu dönemlerde eğitime bakıldığında, Akademi’nin Dekoratif Sanatlar Bölümü’nde iç mimarlığı da içine alan atölyelerin kurulması (Dahili Tenziyat Atölyesi), 1930-60 dönemleri aralığında atölyelerin işleyişinin mobilya tasarımı ve yerleşimi ağırlıklı oluşu (Oygar, 2014) sonrasında 1981 yılında çıkarılan Yüksek Eğitim Kanunu’na kadar bu programın Endüstri Sanatları Fakültesi altında yer alması ve ancak sonraki dönemde Dahili Mimari Atölye’ye dönüştürülerek Mimarlık Fakültesi’ne taşınmasının söz konusu olduğu gözükmektedir (Küçükerman, 2014; Gürel, 2014). Mimarlık-iç mimarlık arasında mekâna dair ilişkinin teorik ve pratikte kuvvetlenmeye çalışılmasının temellerinin atıldığı bu dönemlerde, eğitimde alanların aynı çatı altında olmayışının da mimarlık-iç mimarlık alanlarının birlikteliğine ait önemli çelişkileri barındırdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Dolayısıyla bu birlikteliği geç kalınmış bir birliktelik olarak yorumlamak da mümkündür. Bu durum ‘gecikme’nin neden olarak gösterilebileceği mesleki alanların birbiriyle olan ‘ayrıştırıcı’, ‘ötekileştirici’ ilişkileri ve iç mimarlık alanının kimlik meselesi hali hazırda iç mimarlık alanına ait günümüzde var olan durumun da cevabı niteliğindedir.

Çalışmaya konu olan yarışma mekanizmasının ulusun inşası döneminde 1975 yılında Bayındırlık Bakanlığı yarışmalar yönetmeliği ile etkin durumu yönetmeliğin değişimi sonucu yarışma sayılarında düşüşüne neden olduğu ve duraksama dönemine girildiği (Meltem, 2010) söylenebilir. Bu bağlamda yarışma kültürünün sürdürülebilirliğine, sürekliliğine etki eden bu kritik değişikliğin iç mimarlık alanında açılan yarışmalara da yansıtıldığı söylenebilir. Buna ek olarak, iç mimarlık alanında 2000’li yıllara kadar nadir olarak da olsa açılan yarışmaların profesyonel kategorisinde açıldığı, öğrenci kategorisini kapsamadığı da görülmektedir. Bu durum yarışma katılımcı profili bağlamında 2000’li yılların kırılma olarak tanımlanabilmesini de beraberinde getirmektedir.

Tüm bu etkilerin milenyal dönemde yeniden artan, yoğunlaşan tasarım yarışmaları bağlamında iç mimarlık alanına dair durumunun tespiti ve değerlendirmelerin yapılması amacıyla, bu bölümde Türkiye’de iç mimarlık bilim alanı katılımına açık yarışmaların niceliksel olarak ve niteliksel olarak amaçlarına göre ortaya konacaktır.

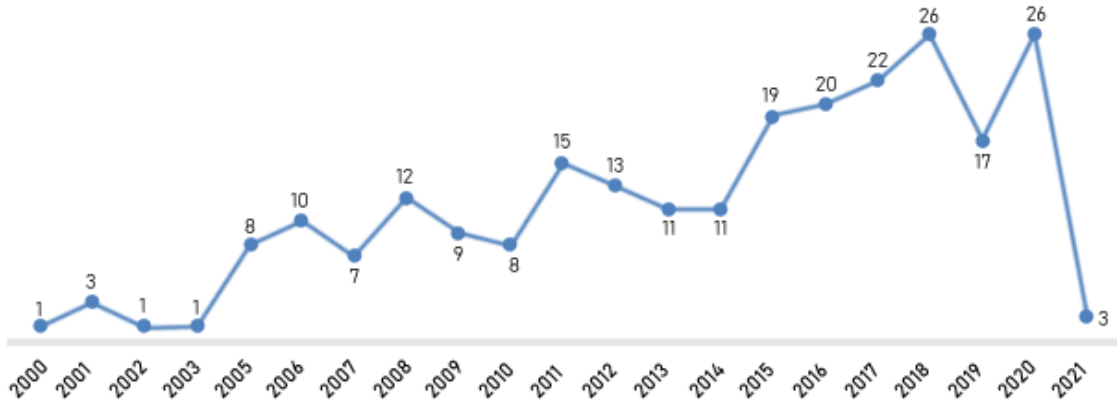
Metodoloji

Çalışmanın ana çatkısını oluşturan Türkiye’de milenyal dönem sonrası iç mimarlık alanının katılımına açılan yarışmalara dair değerlendirilmelerin yapılması amacıyla çalışmanın bu bölümünde hem niceliksel hem de niteliksel yöntemlerin araştırma metodolojisinde kullanılması söz konusudur. Diğer bir deyişle nitel veri yöntemlerinin hem sıralayıcı hem de sınıflayıcı veri yöntemini kullanarak, zaman serisi verileri halinde tasniflerinin yapılarak sonrasında niceliksel değerlendirmeleri yapılacaktır. Bu bağlamda ilk olarak Türkiye’de iç mimarlık alanında kurumsallaşma bağlamında eksiklikler barındıran yarışma mekanizmasının bir sonucu olarak sistematik halde bir çatı altında bulunmayan açılan yarışmaların dökümü yapılmıştır. Bu aşamada oluşturulan açılan yarışma listeleri, yarışmaların duyurularına ağırlıklı olarak “Arkitera, Mimarist, Issue, Mimarizm, Yarismo, Tasarım Yarışmaları” web sitelerinden ulaşılarak yarışmalar bütünü bir araya getirildiği genel tarama yöntemi ile oluşturulmuştur. Bu kaynaklar dışında kalan istisnalar ise ilgili noktalarda ayrıca ek referans olarak belirtilecektir. Yapılan bu liste üzerinden ise çalışma iki farklı aşamada kurgulanmıştır. İlk aşama; Türkiye’de açılan iç mimarlık temel bilim alanı katılımına açık olan yarışmaların niceliksel verilerinin ortaya konması amacıyla verilerin tasniflenmesinin yıllara, katılımcı profillerine ve yarışmayı açan kurumlara göre kodlanmasıdır. Bu doğrultuda, yarışmaların niceliksel verilerinin yıllara göre sınıflandırılması, yarışmalar tarihçesi içerisinde iç mimarlık alanının katılımına açık olan yarışmaların yoğunlaşma durumlarına dair durum tespiti yapabilmek; profesyonel, öğrenci kategorisi ve hem öğrenci hem profesyonel kategorisi olarak üç başlıkta tasniflenerek ele alınmış olan katılımcı profiline göre sınıflandırılma, eğitim (teori) ve pratik arasındaki ilişkileri yarışmalar özelinde ortaya koymak; üniversite, üniversite-firma işbirliği, firmalar tarafından açılan yarışmalar olarak tasniflenen yarışmayı açan kurumlara göre yapılan sınıflandırma ise iç mimarlık alanında yarışmaların kurumsallaşmasının hangi biçimde ele alındığını ortaya koymak amacıyla bakılan değişkenler olarak belirlenmiştir. İkinci aşama ise; Türkiye’de iç mimarlık alanı katılımına açık yarışmaların niceliksel olarak değerlendirilebilmesi için yarışmanın açılma amacına göre tasnif edilerek niteliklerine göre sınıflandırılmasından oluşur. İç mimarlık alanı katılımına açık olan yarışmaların içerik analizlerinin bu aşamada yapılarak yarışma kategorilerinin niteliklerine göre mekân, konsept, ürün, mobilya ve poster tasarımı odaklı olmak üzere beş ayrı başlık altında tasniflenmiştir. Bu tasnifleme yapılırken açılan yarışmaların bütünü içinde sınırları belirli bir alanın belirlenmiş program dahilinde tasarımını barındıran fikir ve/veya uygulama projesi olan yarışmalar; mekân, belirlenmiş bir konu üzerinde çeşitli tartışmaları barındıran, sorun çözmeye yönelik, yenilikçi fikir odaklı, uygulama olarak değerlendirildiği durumlarda ise proje kademelerine temel olacak yarışmalar; konsept, tema doğrultusunda yenilikçi ürünlerin tasarlanmasını sağlayan yarışmalar; ürün, tema doğrultusunda işlevsel, estetik, yenilikçi mobilya tasarımlarını içeren yarışmalar; mobilya, belirlenmiş konu ile ilgili grafik ve illüstratif anlatımların yer aldığı yarışmalar ise poster olarak değerlendirilmiştir. Bu aşamadaki tasnifleme biçiminden elde edilen veriler, iç mimarlık alanında yukarıda bahsedilen Türkiye iç mimarlık eğitiminin ele alınışının yarışmalara yansımalarının nasıl olduğunu görmek ve Garip’in (Garip & Garip, 2012) “İç Mimarlık Eğitiminde Yaratıcılık ve Yarışmalar” başlıklı çalışmasında kısıtlı bir zaman dilimi ele alınan ve

sonrasında yapılacak çalışmalar için önerilerde bulunulan çıkarımlar doğrultusunda ürün ve uygulama odaklı yarışmaların fazla olmasıyla beraber konsept odaklı ve yeni düşünce alternatifleri geliştirilip tartışılması gerekliliğine yaptığı vurguya dair genel çerçevedeki hal ve son duruma ait değerlendirmeler yapabilmeyi sağlayacaktır. Dolayısıyla, yarışmaların kategorizasyonu yapılırken Garip'in 2007-2012 yılları arasında ele aldığı yarışmaları sınıflandırırken kullandığı fikir ve uygulama odaklı olmaları üzerinden mekân, ürün, konsept olmak üzere amaçlarına göre üç başlıkta ele aldığı Türkiye'deki iç mimarlık odaklı yarışma sınıflandırması temel alınarak (Garip & Garip, 2012), Türkiye ve dünya yarışmalar tarihinde mobilya tasarımının yeri nedeniyle ürün kategorisinden ayrı değerlendirildiği dördüncü bir kategori ve sayıca az olsalar da görselleştirme/grafik tasarım ağırlıklı poster yarışmaları da beşinci kategori olarak eklenerek sınıflandırma yapılmıştır.

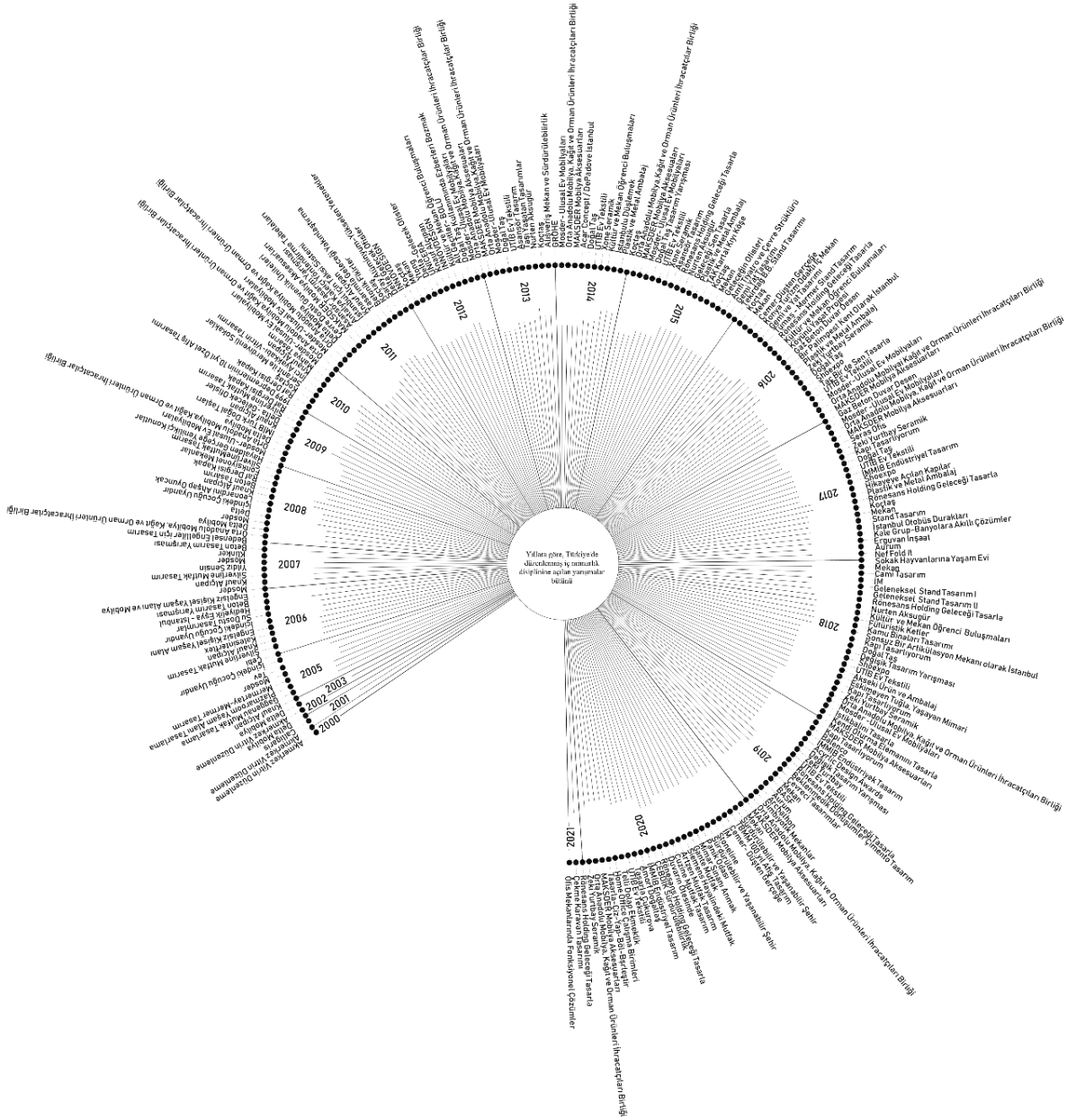
Türkiye'de Açılan İç Mimarlık Temel Bilim Alanı Katılımına Açık Yarışmalara Ait Bulguların Niceliksel Olarak Ortaya Konması

Türkiye'de iç mimarlık meslek alanı katılımına açık yarışmaların sayısının artışı milenyal döneme rastlamaktadır. Bu dönemdeki yarışmalar ele alındığında açılan ilk yarışmanın 2000 yılında hem profesyonel hem de öğrenci kategorisinde açılmış olan vitrin tasarımı yarışması olduğu görülür. 2000 yılı sonrası itibariyle ise iç mimarlık alanının katılım şartını sağladığı yarışmaların giderek artan sayıları (Grafik 1) toplamda 243 adet yarışma ile niceliksel veri oluşturur (Grafik 2) (URL-1/243). Türkiye'de iç mimarlık alanını içine alan yarışmaların 2000 yılı sonrasında yoğunlaşmaya başlaması, mesleğin etkin olarak alanda görünürlüğü, tanınırlığı, kabulü bağlamında önemli bir referans oluşturmaktadır. Milenyal dönemde yarışma bağlamında etkinleşen iç mimarlık alanı, 2018 yılı itibariyle alan özelinde açılan yarışmaların sayısının ise diğer yıllara göre oldukça arttığı ise ayrıca dikkat çekmektedir (Grafik 1).

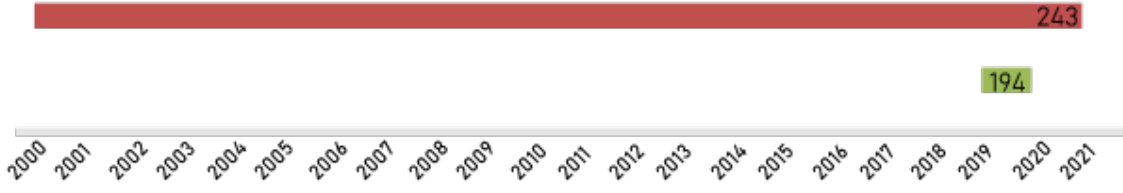
Grafik 1. Yıllara göre, Türkiye'de düzenlenmiş iç mimarlık disiplininin de öğrenci /profesyonellerin katılabildiği yarışmaların sayısı (2021 yılı yarışma sayısı Mart ayı ile sınırlandırılmıştır)

Kaynak: (URL-1/243)

Grafik 2. Yıllara göre, Türkiye’de düzenlenmiş iç mimarlık disiplini katılımına açık yarışmaların bütünü (2021 yılı yarışma sayısı Mart ayı ile sınırlanmıştır)
Kaynak: (URL-1/243)

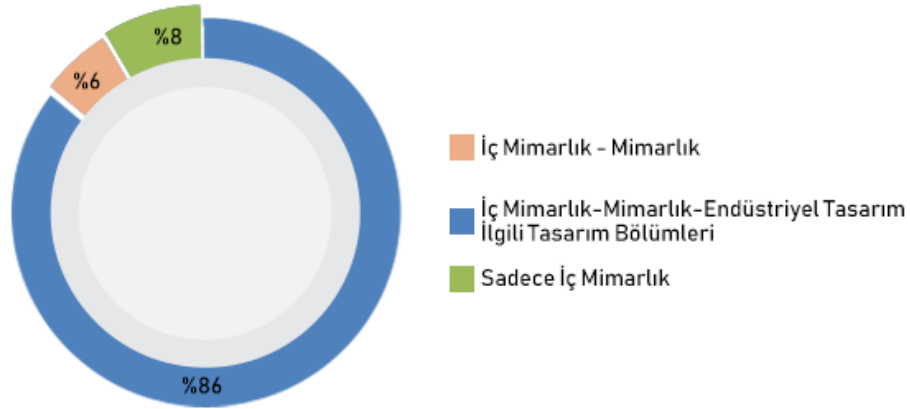
Her ne kadar 2000’li yıllar sonrasında iç mimarlık alanında açılan yarışmalar bağlamında artıştan bahsedilebilecek olursa da, nicel olarak açılan yarışmaların çokluğundan öte bu yarışmaların katılım koşulları detaylı irdelendiğinde; iç mimarlığın mimarlık, planlama ve tasarım alanındaki diğer disiplinlerle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesinin ortaya konması ve iç mimarlığın kendi özelinde açılan yarışmaların genel tablodaki mevcut duruma dair niceliksel hali olmak üzere iki temel noktaya bakılması gerekir. Bu iki konudan birincisi mimarlık, planlama ve tasarım alanında açılan yarışmaların yalnızca son bir yıl öeline bakılarak dahi iç mimarlık alanının katılımına açık olan yarışmaların mimarlık alanında açılan yarışma sayısına oranla az olmasıdır. Son bir yıl içerisinde (2019-2020) mimarlık disiplininin katılım sağlayabildiği yarışma sayısı 194 iken (URL-244), iç mimarlık disiplininin katılımına açık 21 yılda toplam yarışma sayısı 43’tür (URL-1/243) (Grafik 3). Bu oran yarışma kültürünün alanlardaki yerine dair önemli bir sayısal veri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Grafik 3. İç mimarlık katılımına açık yarışmaların, mimarlık katılımına açık (sadece 1 yıllık) yarışmalarla karşılaştırması

Kaynak: (URL-1/244)

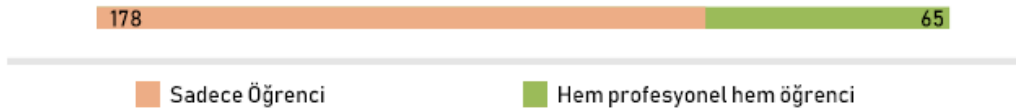
İkincisi ise, yalnızca iç mimarlık alanı katılımına özel açılan yarışmaların sayıca azlığının söz konusu olmasıdır (Grafik 4). Çeşitli temalarda açılan yarışmaların katılım koşulları incelendiğinde; sadece iç mimarlık bölümlerinin katılım koşulunu sağladığı 20, mimarlık ve iç mimarlık bölümlerinin katılım koşulunu sağladığı 14, iç mimarlık mimarlık, endüstriyel tasarım ve ilgili tasarım bölümlerinin katılım koşulunu sağladığı yarışmalar ise 209 (URL-1/243) adet olduğu görülür (Grafik 4).

Grafik 4. Tasarım yarışmalarına katılım koşulunu sağlayan bölümlerin dağılımı

Kaynak: (URL-1/243)

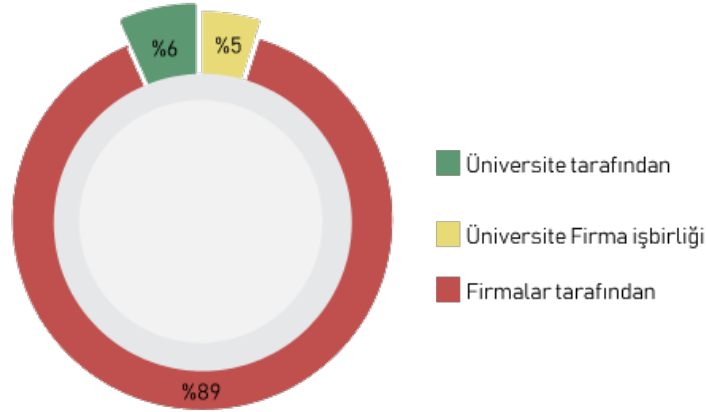
Türkiye’de iç mimarlık disiplininin de katılım koşulunu sağladığı yarışmaların profesyonel ve öğrenci kategorisindeki ayrımı gözetildiğinde ise, öğrenci yarışmalarının çoğunlukta olduğu dikkat çeker. Bu bağlamda niceliksel verilere bakıldığında, sadece öğrenciler için açılan yarışma sayısı 178 iken, hem profesyoneller hem öğrencilerin katılım sağlayabilecekleri yarışma sayısı ise 65’tir (Grafik 5) (URL-1/243).

Grafik 5. Açılan yarışmaların katılımcı profiline göre niceliksel dağılımı

Kaynak: (URL-1/243)

Açılan bu yarışmaların ise çoğunlukla firmalar tarafından açıldığı, üniversitelerin veya üniversite-firma ortaklığıyla açılan yarışmaların sayılarının oldukça az olduğu görülmektedir (Grafik 6).

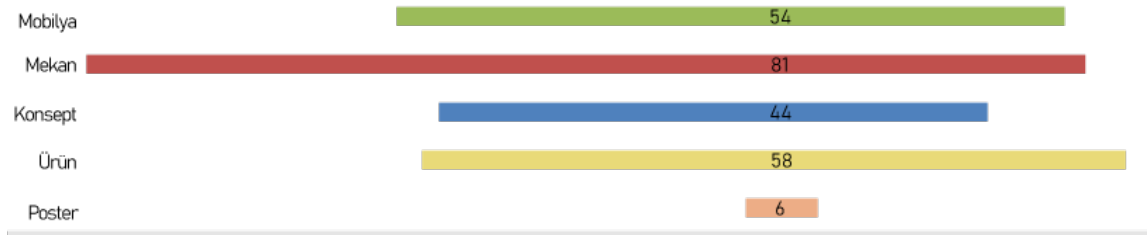

Grafik 6. Yarışmaları düzenleyen kurum ve kuruluşların dağılımı
Kaynak: (URL-1/243)

Bu niceliksel değerlendirmelerin yanı sıra, Türkiye’de açılan İç Mimarlık Bölümleri ve meslek gruplarının katılım koşulunu sağladığı yarışmaların bütününe dair durumunun ortaya konması adına, yarışma içeriklerine göre gruplanarak bulguların ortaya konması da gerekmektedir.

Türkiye’de İç Mimarlık Alanı Katılımına Açık Olan Yarışmalara Ait Bulguların Niteliksel Olarak Açılma Amaçlarına Göre Sınıflandırılarak Ortaya Konması

Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) tarafından mimarlık ve ilgili alanlarda açılan yarışmalar, fikir ve uygulama olmak üzere iki kategoride değerlendirilmektedir (UIA, 2017). İç mimarlık alanında ise bu sınıflama meselesi muğlaktır. Bu bağlamda çalışmanın bu bölümünde yarışmaların niteliksel verileri üzerinden iç mimarlık disiplininin öğrencilerin ve profesyonellerin katılım sağlayabilecekleri yarışmalarının sınıflandırılması; mikro-makro ölçek yelpazesi ve yarışmaların amaçları gözetilerek mekân, konsept, ürün, mobilya ve poster olmak üzere beş (5) alt başlık altında tasniflenmiş ve bulguları sunulmuştur. Tasniflenmede Garip’in yarışmalar ile ilgili yaptığı çalışma temel alınmıştır (Garip & Garip, 2012). Bu tasniflenme biçimine konu olan beş kategorinin içeriği ise metodoloji bölümünde detayları ile anlatılmıştır. Bu doğrultuda Grafik 7’de; mimarlık, iç mimarlık, endüstri ürünleri tasarımı ve ilgili tasarım bölümlerinin katılım koşulunu sağlamakta olduğu, iç mimarlık öğrencileri ve profesyonellerin katılım koşulunu sağladığı yarışmalar bütünü niceliksel verileriyle birlikte yarışmaların açılma amaçlarına göre ortaya konmuştur.

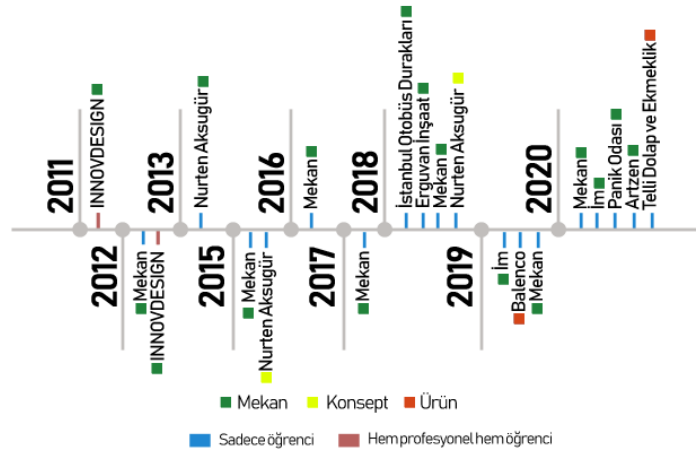
Grafik 7. Türkiye’de düzenlenmiş iç mimarlık disiplininin de öğrenci /profesyonellerin katılabildiği amaçlarına göre açılan yarışma kategorileri
Kaynak: (URL-1/243)

Açılan yarışmaların katılımcı profili, yarışma amaçlarına göre sınıflandırılması ve bunların ilişkisi incelendiğinde ise poster dışında kalan tüm kategorilerde öğrencilere açılan yarışmaların çoğunlukta olduğu görülmektedir (Grafik 8).

Grafik 8. Türkiye’de düzenlenmiş iç mimarlık disiplininden de öğrenci ve profesyonellerinde katılabildiği yarışmaların katılımcı profili bakımından incelenmesi

Kaynak: (URL-1/243)

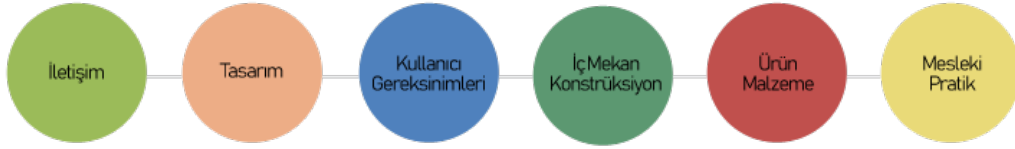
Grafik 9. Türkiye’de düzenlenmiş yalnızca iç mimarlık disiplininden öğrenci /profesyonellerin katılabildiği yarışmalar ve kategorileri

Kaynak: (URL-64, 77, 82, 99, 112, 125, 131, 151, 153, 156, 172, 174, 192, 198, 206, 215, 217, 220, 225, 237)

Yukarıda belirtildiği üzere iç mimarlığın katılımına açık olan yarışmalardan yalnızca iç mimarlık alanı katılımına açılmış yarışmalara bakıldığında, ortaya çıkan tablonun durumunun da değiştiği görülmektedir. Bu bağlamda, açılan yarışmaların 18’i öğrenci, 2’si hem profesyonel hem öğrenci odaklı açılmıştır (Grafik 9). Ayrıca bu yarışmaların 16’sı mekân, 2’si konsept, 2’si ürün temalı olarak organize edilmiştir (Grafik 9).

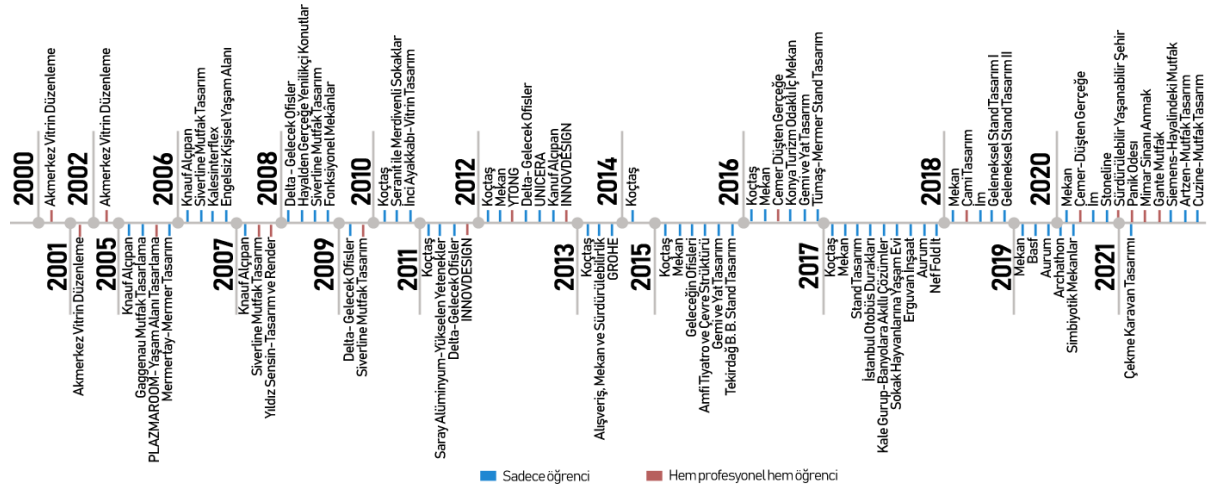
Mekân Tasarımı Odaklı Yarışmalar

Açılan yarışmaların kategorileri göz önünde bulundurulduğunda iç mimarlık, mimarlık, tasarım ve ilgili temel bilim alanlarının tamamının katılım koşulunu sağladığı yarışmaların çoğunluğunun mekân temalı açıldığı görülmektedir (Grafik 7). Bu kategori altında bir arada yer alan yarışmaların her ne kadar ayrı bir tasnifleme başlığı olarak diğer kategorilerden ayrılarak ele alınsa da, niteliksel olarak bütünü kapsadığı, “Interior Design Profession’s Body of Knowledge” adlı çalışmada ASID, CIDA, IDC, IDEC, IIDA, NCIDQ adlı meslek ve eğitim kuruluşları tarafından belirlenmiş olan iç mimarlık disiplinin etkileşimde olduğu alt başlıkların (Martin & Guerin, 2004) tamamını kapsadığı görülmektedir (Grafik 10).

Grafik 10. İç mimarlık disiplininin etkileşim döngüsü
Kaynak: Martin & Guerin (2004)

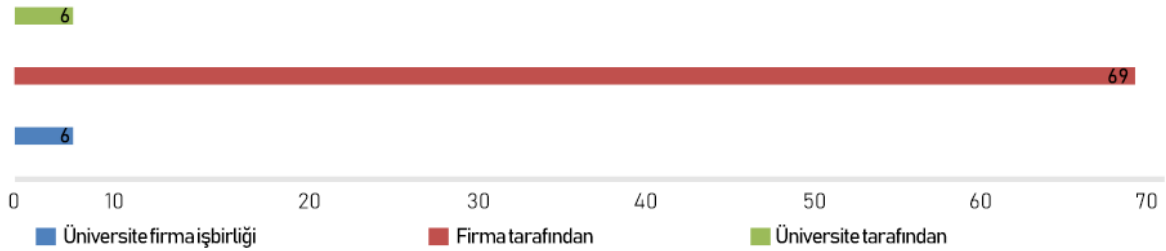
Mekân kategorisinde açılan yarışmalarda (Grafik 11) profesyonel ve /veya öğrenci kategorisinden mimarlık, iç mimarlık, endüstri ve tasarım bölümlerinin katılım sağlayabildiği 60, iç mimarlık ve mimarlık bölümlerinin katılabildiği 7, iç mimarlık özelinde ise 14 yarışma bulunmaktadır. Sayıca iç mimarlık katılım koşulu sağladığı yarışmalar çok olsa da, yalnızca iç mimarlık mesleği için açılan yarışma sayısının oldukça az olduğu görülmektedir.

Grafik 11. Türkiye’de açılan mekân odaklı iç mimarlık disiplininin katılım koşulu sağladığı yarışmalar

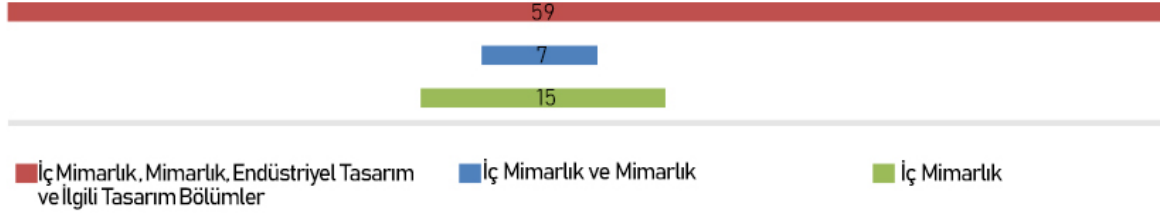
Kaynak: (URL-1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 18, 25, 26, 27, 33, 32, 34, 35, 44, 45, 53, 54, 55, 61, 62, 63, 64, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 89, 90, 91, 100, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 172, 173, 174, 173, 174, 175, 176, 198, 199, 200, 201, 202, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 241)

Yarışmaları düzenleyen kurumlar incelendiğinde, yarışmaların 69 tanesinin firmalar tarafından açıldığı, üniversite firma iş birliği ve üniversiteler tarafından açılan yarışma sayısının ise 6 olduğu görülür (Grafik 12).

Grafik 12. Türkiye’de mekân temalı yarışma düzenleyen kurumlara göre dağılımı
Kaynak: (URL-1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 18, 25, 26, 27, 33, 32, 34, 35, 44, 45, 53, 54, 55, 61, 62, 63, 64, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 89, 90, 91, 100, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 172, 173, 174, 173, 174, 175, 176, 198, 199, 200, 201, 202, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 241)

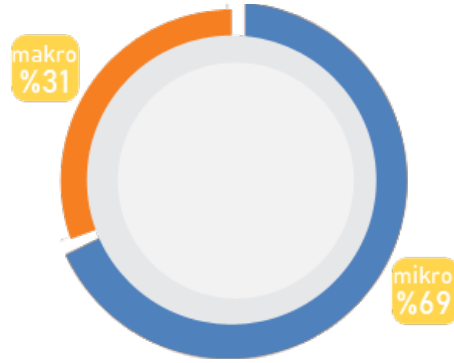
Açılan yarışmaların katılımcı profili incelendiğinde ise; 59 yarışmanın tasarım ile ilgili bölümlerin tümüne açık olduğu, 7 tanesinin iç mimarlık ve mimarlık bölümlerine, 15 tanesinin ise iç mimarlık özelinde açıldığı görülmektedir (Grafik 13).

Grafik 13. Türkiye’de mekân temalı yarışmalar ile katılım koşulunu sağlayan bölüm ilişkisi

Kaynak: (URL-1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 18, 25, 26, 27, 33, 32, 34, 35, 44, 45, 53, 54, 55, 61, 62, 63, 64, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 89, 90, 91, 100, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 172, 173, 174, 173, 174, 175, 176, 198, 199, 200, 201, 202, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 241)

Mekân yarışmaları olarak kategoride bir arada bulunan yarışmalar, büyüklüğü bakımından 0-100 m² arası mikro, 100 m² üstü makro ölçek olarak ele alınmıştır. Bu bağlamda, iç mimarlık disiplinin katılım sağladığı yarışmaların çoğunlukla mikro ölçekte olduğu görülmektedir (Grafik 14). Makro ölçekte mekansal çözüm üretimlerinin paylaştığı “Mekân İç Mimarlık Öğrencileri Yarışması”, “İm” ve birkaç yarışma dışında kalan yarışmalarda mikro mekanlar verilerek uygulamaya yönelik, yenilikçi tasarım ve çözümlerin beklenmesi söz konusudur.

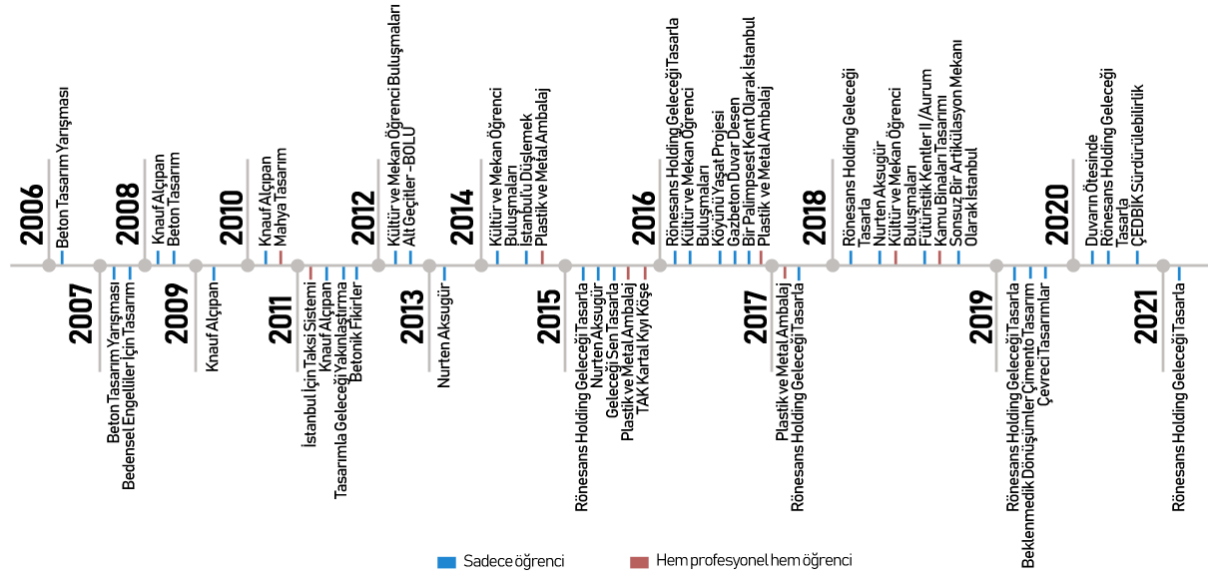

Grafik 14. Türkiye’de düzenlenmiş iç mimarlık disiplininin katılım koşulunu sağladığı yarışmaların proje ölçeği bakımından incelenmesi

Kaynak: (URL-1/243)

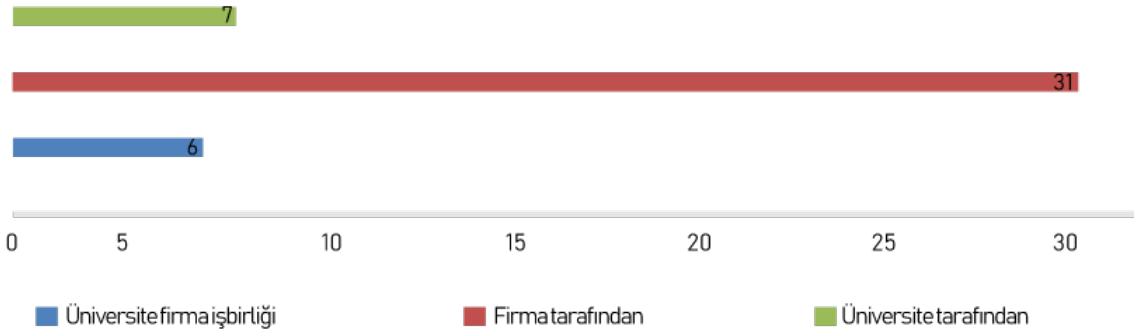
Konsept Tasarımı Odaklı Yarışmalar

Yarışmaların açıldığı amaca göre bir diğer kategorisi olan kavramsal üretime dayalı, belirlenen bir tema üzerine yenilikçi fikir üretimini destekleyen türü ise konsept yarışmalardır. Bu kategoriye dahil edilen yarışmalar üretim konusunda diğer temalardan ayrılmaktadır. Konsept yarışmalarının proje şartnameleri göz önünde bulundurulduğunda, fikrin inşa edilmesi yerine, tema çerçevesinde yaratıcılık, teknik bakımdan çeşitlilik, bütüncül yaklaşımla konunun değerlendirilmesi gibi hususların öncelikli olduğu görülmektedir.

Grafik 15. Türkiye’de konsept temalı İç mimarlık disiplininin katılım koşuluyla sağladığı yarışmalar
Kaynak: (URL-24, 30, 31, 41, 42, 50, 58, 59, 72, 73, 74, 75, 87, 88, 99, 108, 109, 125, 110, 126, 127, 128, 129, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 170, 171, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 212, 213, 214, 235, 238, 239, 243)

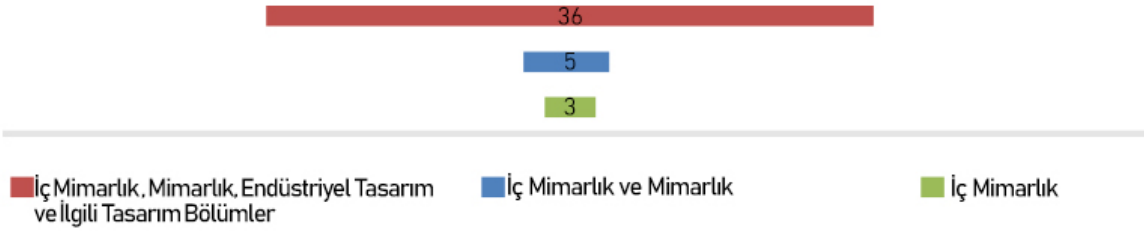
Bu kategoride açılan yarışmaların 35’i öğrenci, 9’u hem profesyonel hem öğrenci katılımına açık olup, toplam yarışma adeti 44’tür (Grafik 15). Profesyonel ve / veya öğrenci kategorisinden mimarlık, iç mimarlık, endüstri ürünleri tasarımı bölümlerinin katılım sağlayabildiği 36, iç mimarlık ve mimarlık bölümlerinin katılabildiği 5, iç mimarlık özelinde ise 3 yarışma bulunmaktadır (Grafik 15).

Grafik 16. Türkiye’de konsept temalı yarışmaları düzenleyen kurumların dağılımı
Kaynak: (URL-24, 30, 31, 41, 42, 50, 58, 59, 72, 73, 74, 75, 87, 88, 99, 108, 109, 125, 110, 126, 127, 128, 129, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 170, 171, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 212, 213, 214, 235, 238, -239, 243)

Amacına göre konsept kategorisinde açılan yarışmalara düzenleyen kurum bağlamında niceliksel olarak bakıldığında, yalnızca firmalar tarafından açılan yarışmaların 31, üniversiteler tarafından açılan yarışmaların 7, üniversite-firma iş birliğinde açılan yarışma sayısının 6 olduğu görülmektedir (Grafik 16). Konsept ve yaratıcılığın iç mimarlık eğitiminin merkezinde yer alması (Christiaans, 2002) sebebiyle, bu kategoride açılan yarışmaların çoğunlukla yalnızca firmalar tarafından organize edilmesi, üniversite-firma iş birliklerinin arttığı düzende kurgulanmaması, tasarım eğitiminde kavramsal yaratımların yarışmalarda zenginleştirilmesi hususunda önemli veri niteliği taşımaktadır.

Açılan yarışmaların katılımcı profili incelendiğinde; 36 yarışmanın tasarım ile ilgili bölümlerin tümüne açık olduğu, 5 tanesinin iç mimarlık ve mimarlık bölümlerine, 3 tanesinin ise iç mimarlık özelinde açıldığı görülmektedir (Grafik 17).

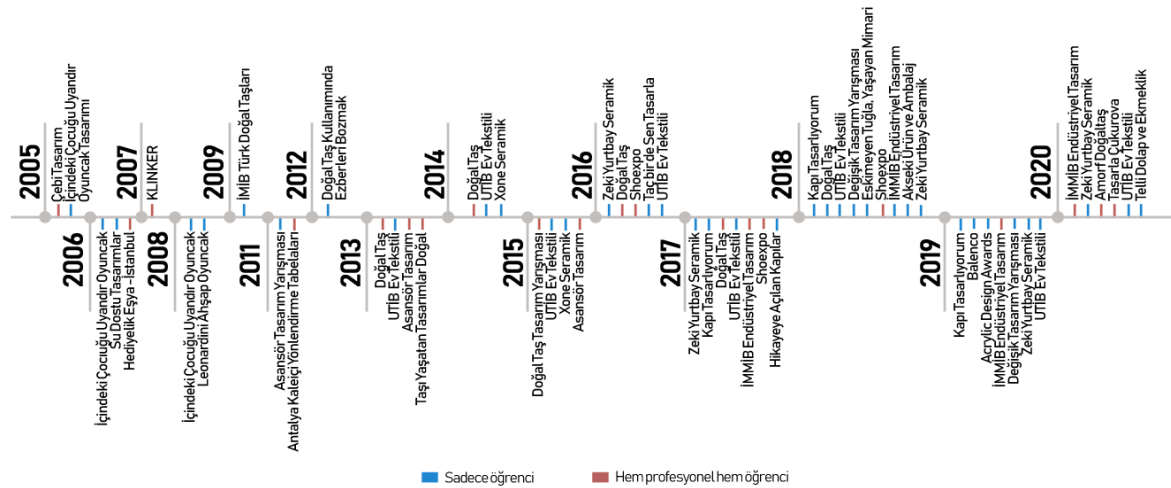
Grafik 17. Türkiye’de düzenlenen konsept temalı yarışmalar ve bölüm ilişkisi

Kaynak: (URL-24, 30, 31, 41, 42, 50, 58, 59, 72, 73, 74, 75, 87, 88, 99, 108, 109, 125, 110, 126, 127, 128, 129, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 170, 171, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 212, 213, 214, 235, 238, 239, 243)

Ürün Tasarımı Odaklı Yarışmalar

Amacına göre açılmış yarışma kategorilerinden bir diğeri, ürün temalı yarışmalar olup, bu sınıflandırmada yer alan yarışmalar belirlenmiş kavram, tema, çıkış noktasından hareketle bir probleme çözüm bulma, yeni materyallerin tasarlanması ve üretilmesi gibi çeşitli süreçleri kapsamaktadır. Tasarlama eyleminin, bağlamı fark etmeksizin; araştırma, işlev analizi, kullanıcı ihtiyaçlarının belirlenmesi, ergonomik ve teknik çözüm (Demirarslan & Demirarslan, 2020) gibi ara aşamaları içermektedir. İç mimarlık özelinde ürün kategorisi, mesleğin multidisipliner yapısının sağladığı ürün tasarımı, el sanatları, mimarlık gibi çeşitli alanlarla etkileşimi (Pile, 2013), bu kategoride üretimlerin yapılmasına zemin hazırlamaktadır.

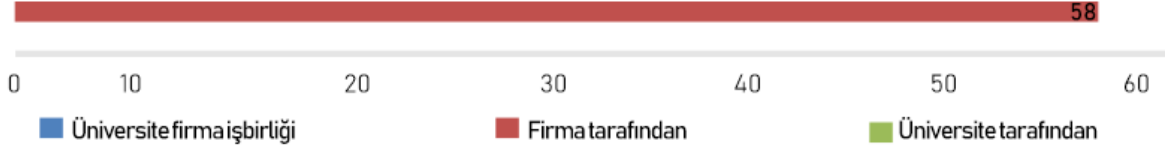
Ürün temalı yarışmaların toplamda 58 tane olduğu, bu sayının 20 tanesinin hem profesyonel hem öğrenci, 38 tanesinin ise yalnızca öğrenci katılımına açık olduğu görülmektedir (Grafik 18).

Grafik 18. Türkiye’de açılan ürün tasarımı odaklı iç mimarlık disiplininin katılım koşulunu sağladığı yarışmalar

Kaynak: (URL-13, 14, 21, 22, 23, 29, 39, 40, 49, 70, 71, 86, 95, 96, 97, 98, 105, 107, 106, 120, 121, 122, 123, 124, 139, 140, 141, 142, 143, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 230, 231, 232, 233, 234, 237)

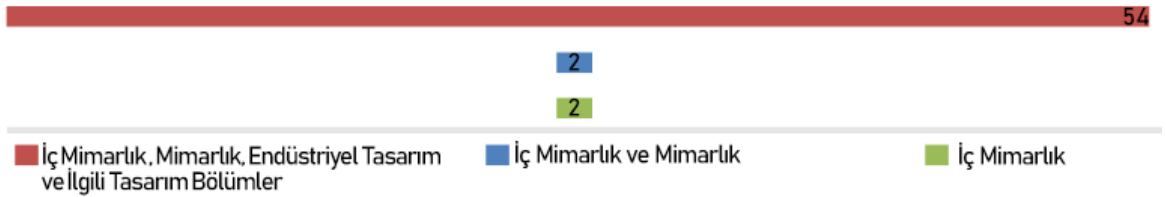
Ürün temalı yarışma düzenleyen kurumlar incelendiğinde, açılan 58 yarışmanın tümünün sadece firmalar tarafından açıldığı görülmektedir (Grafik 19).

Grafik 19. Türkiye’de ürün temalı yarışmaları düzenleyen kurumların dağılımı

Kaynak: (URL-13, 14, 21, 22, 23, 29, 39, 40, 49, 70, 71, 86, 95, 96, 97, 98, 105, 107, 106, 120, 121, 122, 123, 124, 139, 140, 141, 142, 143, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 230, 231, 232, 233, 234, 237)

Ürün temalı düzenlenen yarışmaların tasarım ile ilgili bölümlerin tümüne açılması söz konusudur. Yalnızca iç mimarlık disiplinin katılım sağlayabildiği yarışma sayısının da niceliksel olarak az olduğu görülmektedir (Grafik 20).

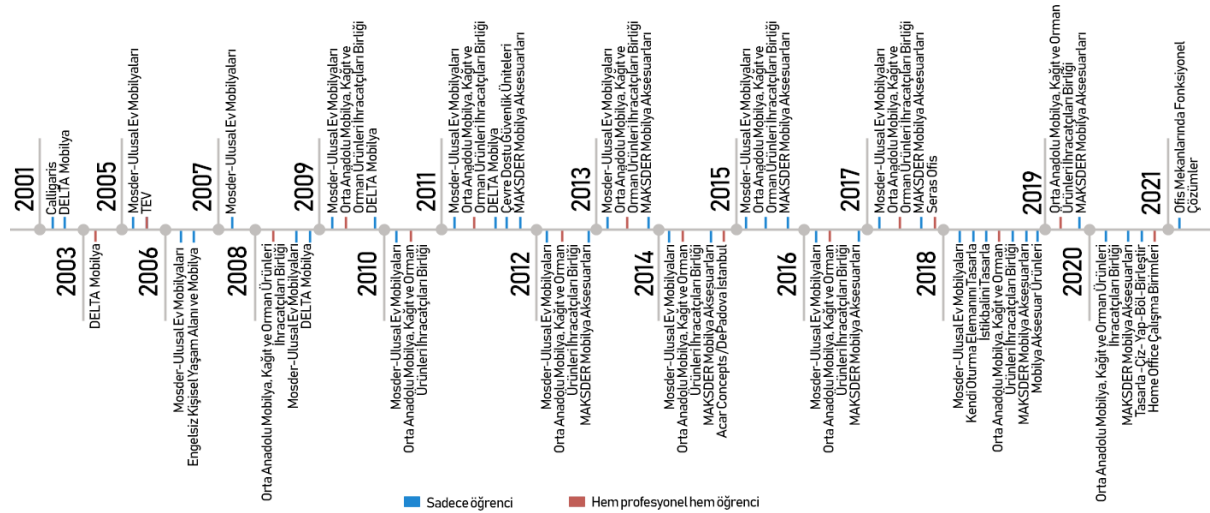

Grafik 20. Türkiye’de düzenlenmiş ürün temalı yarışmalar ve bölüm ilişkisi

Kaynak: (URL-13, 14, 21, 22, 23, 29, 39, 40, 49, 70, 71, 86, 95, 96, 97, 98, 105, 107, 106, 120, 121, 122, 123, 124, 139, 140, 141, 142, 143, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 230, 231, 232, 233, 234, 237)

Mobilya Tasarımı Odaklı Yarışmalar

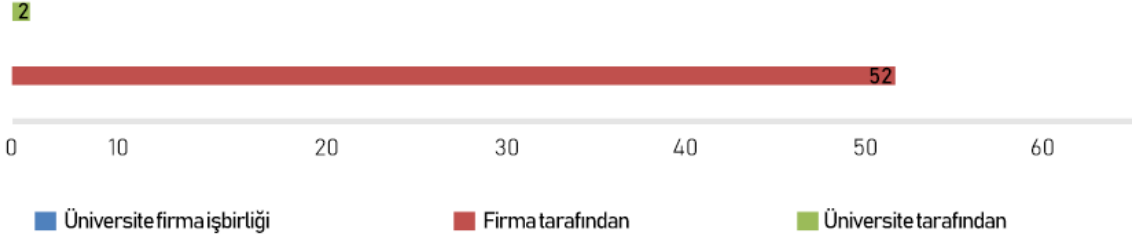
Türkiye’de amaçlarına göre açılmış yarışmalardan bir diğer kategori, mobilya temalı yarışmalardır. Mobilya tasarım temalı toplam 54 yarışma bulunmaktadır. Bu yarışmaların 39’u öğrenci, 15’i hem profesyonel hem de öğrenci katılımına açıktır (Grafik 21).

Grafik 21. Türkiye’de açılan mobilya odaklı iç mimarlık disiplininin katılım koşulunu sağladığı yarışmalar

Kaynak: (URL-3, 4, 6, 11, 12, 19, 20, 28, 36, 37, 38, 46, 47, 48, 56, 57, 65, 67, 66, 68, 69, 83, 84, 85, 92, 93, 94, 101, 102, 103, 104, 117, 118, 119, 136, 137, 138, 159, 160, 161, 162, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 203, 204, 226, 227, 228, 229, 242)

Bu kategoride açılan tüm yarışmaların öğrenci odaklı olması, eğitimde bu kategorinin önemli potansiyeller barındırdığını göstermektedir. Açılan yarışmaları düzenleyen kurumlar incelendiğinde 52 yarışmanın firmalar tarafından, 2 yarışmanın üniversite tarafından düzenlendiği, üniversite ve firma iş birliği ile düzenlenen yarışmanın ise olmadığı görülmektedir (Grafik 22).

Grafik 22. Türkiye'de mobilya temalı yarışmaları düzenleyen kurumların dağılımı

Kaynak: (URL-3, 4, 6, 11, 12, 19, 20, 28, 36, 37, 38, 46, 47, 48, 56, 57, 65, 67, 66, 68, 69, 83, 84, 85, 92, 93, 94, 101, 102, 103, 104, 117, 118, 119, 136, 137, 138, 159, 160, 161, 162, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 203, 204, 226, 227, 228, 229, 242)

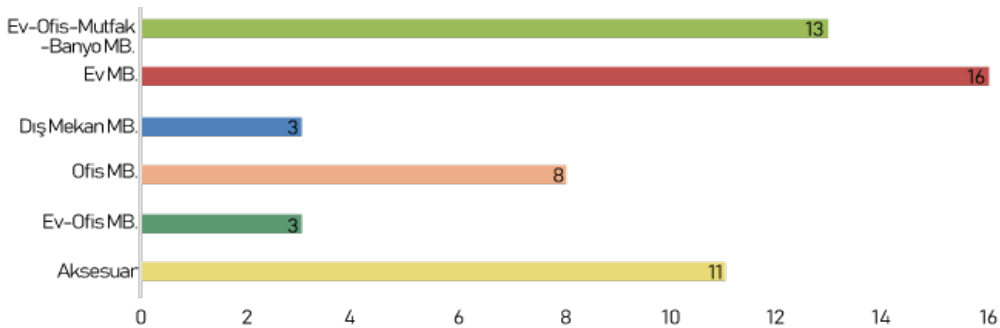
İç mimarlık programlarının dersleri incelendiğinde mobilya tasarım derslerinin iç mimarlık programında diğer tasarım programlarına kıyasla daha yoğun şekilde yer aldığı, mobilya tasarım ve üretiminin stüdyo derslerine empoze edilerek programların zenginleştirildiği görülmektedir (Eke, 2020). Bu doğrultuda, özellikle mekân ile bütüncül düşünmeyi gerektiren mobilya temalı yarışmaların mevcut, standart halinden farklılaşarak iç mimarlık disiplini özelinde role bürünen nitelikte yoğunlaşması ön görülürken, açılan 54 yarışmadan disiplin özelinde açılan yarışmanın bulunmadığı, incelenen yarışmaların katılımcı profilinin tüm tasarım programlarını kapsadığı görülmektedir (Grafik 23).

Grafik 23. Türkiye'de mobilya temalı yarışmalar ve bölüm ilişkisi

Kaynak: (URL-3, 4, 6, 11, 12, 19, 20, 28, 36, 37, 38, 46, 47, 48, 56, 57, 65, 67, 66, 68, 69, 83, 84, 85, 92, 93, 94, 101, 102, 103, 104, 117, 118, 119, 136, 137, 138, 159, 160, 161, 162, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 203, 204, 226, 227, 228, 229, 242)

Mobilya yarışmaları konu aldıkları mobilya türü bağlamında incelendiğinde ise, çoğunlukla ofis ve ev mobilyalarında yoğunlaştığı ve bu yarışmaların firmalar tarafından açıldığı görülmüştür (Grafik 24).

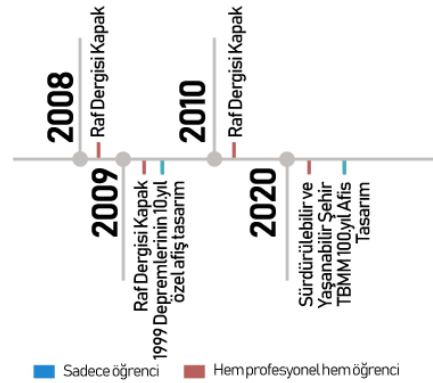

Grafik 24. Türkiye'de açılan mobilya odaklı yarışmaların tasarım ürünü bağlamında ortaya konması

Kaynak: (URL-3, 4, 6, 11, 12, 19, 20, 28, 36, 37, 38, 46, 47, 48, 56, 57, 65, 67, 66, 68, 69, 83, 84, 85, 92, 93, 94, 101, 102, 103, 104, 117, 118, 119, 136, 137, 138, 159, 160, 161, 162, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 203, 204, 226, 227, 228, 229, 242)

Poster/Görsel İçerik Üretimi Tasarımı Odaklı Yarışmalar

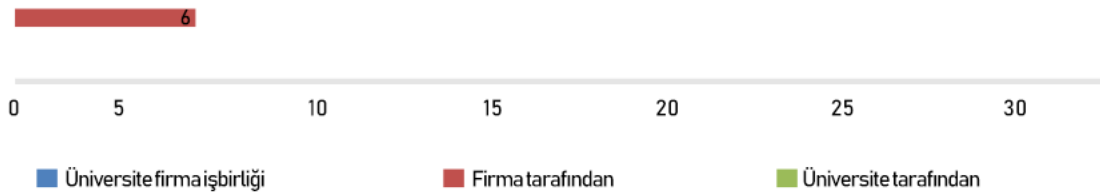
Bu kategori dahilinde ele alınan yarışmalar, belirlenmiş bir tema bağlamında bir düşüncenin, söylemin çeşitli görsel iletişim araçları kullanılarak izleyicilere iletilmesi amacı güden grafik anlatım çıktıları olan poster temalı yarışmalardır. Bu kategori diğer kategorilerden çalışma düzlemi bağlamında ayrılmaktadır, başka bir deyişle mekân, konsept, ürün, mobilya temalı yarışmalar üç boyutta fikir ve ürün çıktıları içerirken poster yarışmaları tasarım problemlerini iki boyutlu düzlemde çözmektedir (Arntson, 2012). Geçmiş tarih öncesine dayanan ilk örnekleri Lascaux, Altamira mağaralarında görülen grafiksel anlatımlar gündelik yaşamın büyük bir parçasını oluşturmaktadır. Grafik alanının, tasarım dallarıyla olan bağları, multidisipliner yapısı grafiksel anlatımların fotoğraf, sanat, müzik, psikoloji, antropoloji, reklamcılık vb. çok çeşitli alanlarla birlikte çalışmasını sağlamaktadır (Landa, 2011). Poster tasarım temalı açılan yarışmalar irdelendiğinde çoğunlukla profil gözetmeksizin organize edilmiş olduğu görülmektedir. Katılım şartları bağlamında iç mimarlık, mimarlık, endüstriyel tasarım ve tasarım dallarını içeren yarışmaların toplamda 6 adet olduğu görülmektedir (Grafik 25). Bu yarışmalardan ise yalnızca 2 tanesi sadece öğrenci kategorisinde olup, diğer 4 yarışma hem profesyonel hem öğrenci katılımına açıktır (Grafik 25). Grafiksel anlatımın tasarım disiplinleri bağlamında iletişimin, anlatımın temelini oluşturmasına rağmen bu temada açılan yarışma sayısının da oldukça az olması dikkat çeker niteliktedir.

Grafik 25. Türkiye'de açılan poster temalı iç mimarlık disiplininin katılım koşulunu sağladığı yarışmalar

Kaynak: (URL-43, 51, 52, 60, 236, 240)

Yarışmaları düzenleyen kurumlar incelendiğinde 6 yarışmanın firmalar tarafından düzenlendiği, üniversite veya üniversite firma iş birliği ile yarışma düzenlenmediği görülmüştür (Grafik 26).

Grafik 26. Türkiye'de poster temalı yarışmaları düzenleyen kurumların dağılımı

Kaynak: (URL-43, 51, 52, 60, 236, 240)

Açılan yarışmaların katılımcı profili incelendiğinde 6 yarışmanın tüm yarışmaların tasarım ile ilgili bölümlerin tümüne açık olduğu görülmektedir (Grafik 27).

Grafik 27. Türkiye’de grafik temalı yarışmalar ve bölüm ilişkisi

Kaynak: (URL-43, 51, 52, 60, 236, 240)

Bulguların Sökümü ve Değerlendirme

Gerçekleştirilen analizler neticesinde; iç mimarlık alanı özelinde açılan yarışma sayısının 20, mimarlık- iç mimarlık disiplinleri özelinde açılan yarışma sayısı 14, mimarlık- iç mimarlık, endüstriyel tasarım ve ilgili tasarım dalları katılımına açık olan yarışma sayısının 209 olduğu görülmüştür. Yarışmaların yaratıcılığın gelişimindeki önemi göz önünde bulundurulduğunda, bu konuya iç mimarlık özelinde yeterli önemin verilmediği ya da iç mimarlığın kendi mesleki yetkinlik tanımlama krizinin bu platforma da açıkça yansdığı söylenebilir. Mimarlık- iç mimarlık birlikteliği ve ayrışması konusuna yarışma katılım koşullarını sağlama üzerinden yarışmalara niceliksel olarak bakıp değerlendirme yapıldığında; temel meselesi mekân olan bu mesleklerin birbirinden ayrılmazlığı bağlamında konu ele alınacak olursa, iç mimarlık alanının mimarlık alanı ile birlikte katılım koşulunu sağladığı yarışma sayısının artması gerekliliği sonucu çıkarılabilir. İç mimarlığın son dönemde kapitalizmin araçlarıyla yarattığı dönüşümler sonucu talep olduğu yapı stokunun dönüşümünde, dolayısıyla hızlı üretilen yapı kabuklarının mekansal atmosferinin yaratımında mekânın bileşenleri ve detay çözümlenmeleri ile varlığı ve yetki alanının artması söz konusu olduğundan, yalnızca iç mimarlık alanı katılımına özel açılan yarışma sayısında nicel olarak da artması beklenmektedir. Ancak, mevcut durumda yarışma mekanizması içinde iç mimarlık alanı özelinde bu durumun karşılığının bulamadığı da açıkça görülmektedir. Diğer bir taraftan niceliksel olarak yarışma sayılarında 2018 yılında gözlemlenen dramatik artış (Grafik 1), Türkiye’de yaşanan ekonomik krizin Çetin’in de bahsettiği kapitalizmin araçlarıyla yapı kabuğu ile iç mekânın ayrıştırılması sonucu kriz döneminde stokun yeniden değerlendirilmesine dair ihtiyacın artması ve iç mimarlığın üstlendiği ‘yeni’ rolün görünürlüğünün artmasına neden olmasına yönelik hamleler olarak da yorumlanabilir. İç mimarlık özellikle bu ekonomik kriz döneminde kendi meşru zeminini yeniden yaratmaya başlamıştır denilebilir.

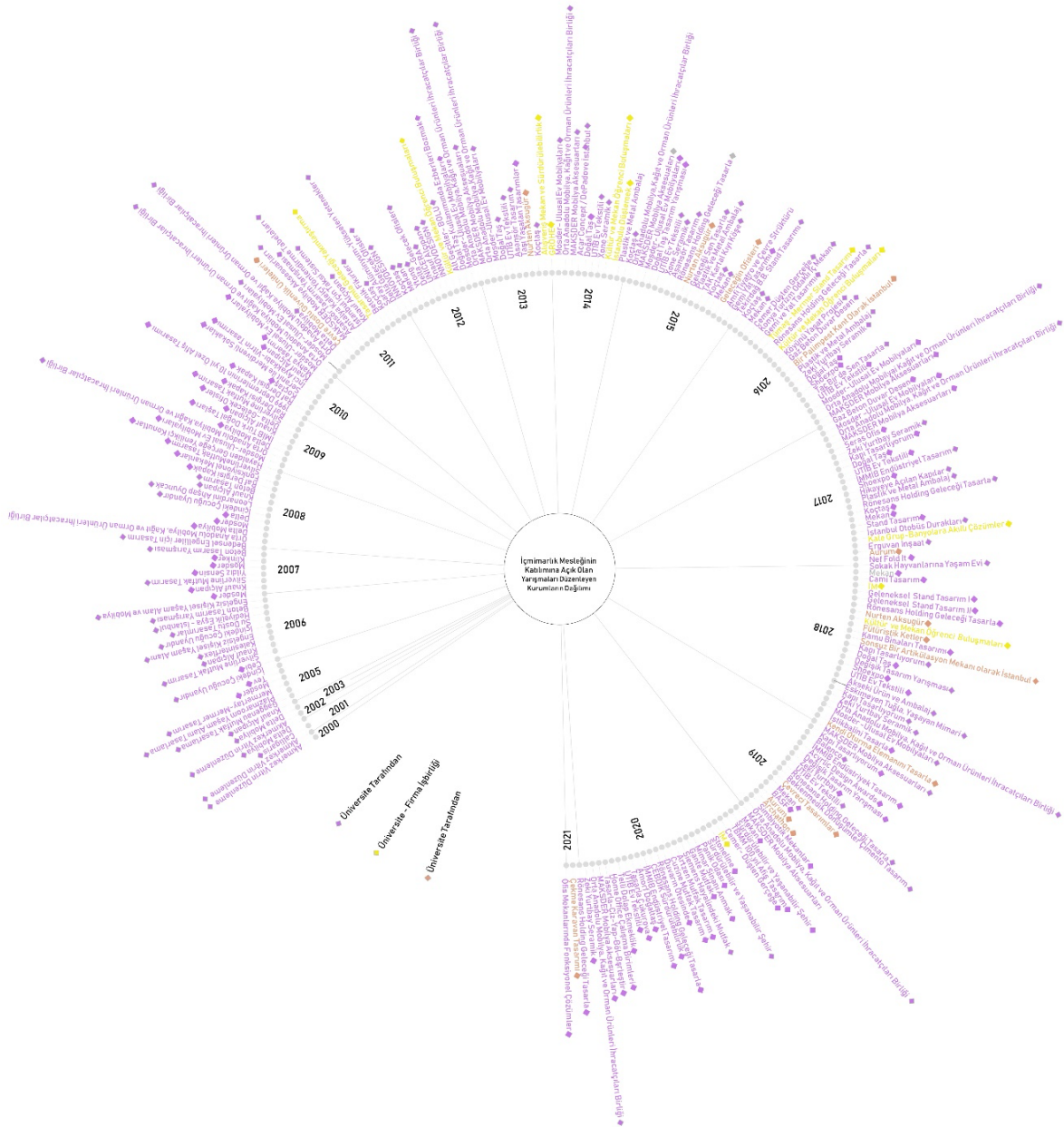
Yarışma amaçlarına göre niteliksel olarak yapılan sınıflandırma bağlamında değerlendirme yapıldığında ise (Grafik 28), mekân yarışmalarının çoğunlukta olduğu, onu sırasıyla ürün, mobilya, konsept ve poster temalarının takip ettiği gözlemlenmiştir. Mekân temalı yarışmalar her ne kadar tanımlanan kategori özelinde sayıca çok gözükseler de; katılımcılara verilen ölçeklerin çoğunlukla mikro ölçekte (<100m²), bağlam ve içerikten kopuk, mekânın bir çeşit ürün, marka tasarımı gibi değerlendirildiği de aşıkardır. Bu anlamda özellikle çalışma kapsamında makro ölçekli iç mimari tasarım olarak tanımlanan, mekân tasarımını iç-dış bütünlüğü açısından önemseyen, iç mimarının temel çalışma alanlarından biri olan kabuk meselesi üzerinden sorgulayan, mesleği çevreden ve bağlamdan kopuk yalnızca kısıtlı bir mekân çözümlenmesi olarak görmeyen yarışmaların sayıca artması gerekliliğinden de bahsetmek gerekir. Sonuç olarak, mekân yarışmaları şeklinde tanımlanarak kategorize edilen yarışmaların, her ne kadar diğer kategorilere oranla sayıca çok olsalar da niteliksel olarak değerlendirildiğinde yeterli olmadıkları ileri sürülebilir. Bu durumu iç mimarlık temel bilim alanı ile mimarlık temel bilim alanının birbiriyle olan ilişkisinin kopukluğu üzerinden de tanımlamak mümkündür. Mekân kategorisine dahil edilen (81) yarışmalar değerlendirildiğinde çoğunlukla öğrenci (64) odaklı açıldığı görülmüştür. Bu durum, mekân üretimi konusunda öğrencilerin üretimlerini ve eğitimde yarışmaların yerini destekleyici yönde potansiyel barındırdığı söylenebilir. Ürün temalı yarışmalarda (58), katılımcı profilinin daha homojen şeklinde dağıldığı, öğrenci katılımının (38) profesyonel ve öğrenci katılımına (20) kıyasla çoğunlukta olduğu görülmüştür. Kategori ve bölüm ilişkisi incelendiğinde ürün tasarım yarışmalarının çoğunlukla tüm tasarım disiplinlerinin katılımına açık olduğu (54) iç mimarlık özelinde açılan yarışma sayısının ise oldukça az olduğu görülmüştür (2). Açılan yarışma sayısının iç mimarlık özelinde az olması, iç mimarlık mesleğinin gerektirdiği kullanıcıların ihtiyaçlarına göre donatıların, malzemenin bütüncül şekilde

mekân yaratımı göz önünde bulundurularak ele alınması meselesinde, ürün tasarımında endüstri ürünleri tasarımı alanından ayrılarak mimarlık-endüstri ürünleri tasarımı ara kesitinde olması gereken konumuna dair odağın yeterince sağlanamadığının bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum iç mimarlık alanının mimarlık alanına yaklaşmadığı durumlarda, ölçeğini endüstri tasarımı ölçeğine mi indiriyor sorusunu akla getirmektedir. Dolayısıyla, iç mimarlık mesleğinin sahip olduğu kullanıcı ihtiyacının bütüncül şekilde sağlanması odaklı yaklaşım göz önünde bulundurulduğunda, ürün konusunda daha bütüncül üretimin desteklediği yarışma organizasyonlarının da bu tekil ürün üretimin desteklediği yarışmalara eklenmesi gerektiği düşünülmektedir. Mobilya temalı yarışmalar (54) özelinde ise, yarışmaların çoğunlukla öğrenci odaklı (39) olduğu, kategori bölüm ilişkisi incelendiğinde iç mimarlık özelinde hiç yarışma bulunmadığı, yarışmaların tüm tasarım ilgili bölümlerin katılımına açık olduğu, çoğunlukla firma tarafından (52) organize edildiği görülmüştür. İç mimarlık müfredatının içerdiği mobilya çizim, üretim, detay dersleri ve tarihsel süreçte tasarımının büyük bir bölümünü kapladığı eğitim anlayışı düşünüldüğünde, mekân-mobilya ilişkisini sorgulayan daha çok yarışmanın olması beklenirken sonuçlar bu beklentiye karşılar yönde olmamıştır. Bu tespit, Cumhuriyet sonrası dönemde Türkiye’de açılan yarışmaların ve iç mimarlık eğitiminin mobilya odaklı olduğu göz önünde bulundurulduğunda temel yaklaşım biçimlerinde önemli bir değişim olduğuna da dikkat çeker. Konsept temalı yarışmaların (44) çoğunlukla firmalar tarafından (31) ve öğrenci (35) katılımına açık olduğu, iç mimarlık özelinde ise katılımcı profili fark etmeksizin yarışma sayısının (3) oldukça az olduğu görülmüştür. Mesleki pratikte yer alan marka yaratma, atmosfer oluşturma konularının temel üretim alanlarından önde geldiği düşünüldüğünde sayı ve içeriğin azlığı dikkat çekici bir yerde durmaktadır. Poster temalı yarışmaların (6) ise oldukça az sayıda olduğu, iç mimarlık özelinde hiç yarışma bulunmadığı görülmüştür. Bu yarışmalarda çoğunlukla (4) hem profesyonel hem öğrenci katılımına açık olmak üzere düzenlendiği görülmüştür. Bir söylem aracı olarak kullanılan posterler, iç mimarlık alanında da anlatım aracı olması nedeniyle, bu kategoride düzenlenen yarışmaların beklenenden oldukça az olduğu söylenebilir.

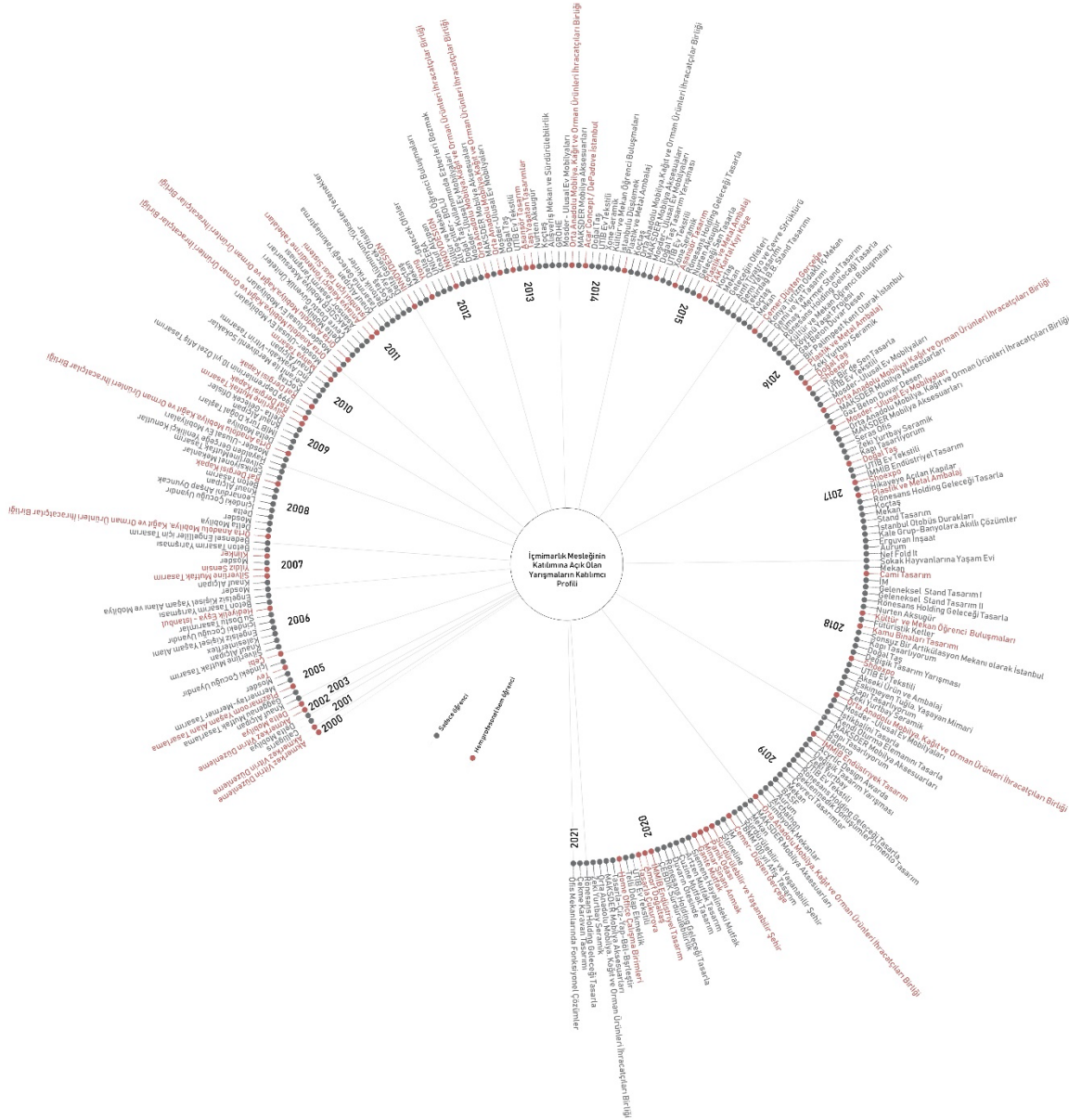

Grafik 28. Türkiye’de açılan iç mimarlık disiplininin katılım koşulunu sağladığı yarışmaların amaçlarına göre kategorileri
Kaynak: (URL-1/243)

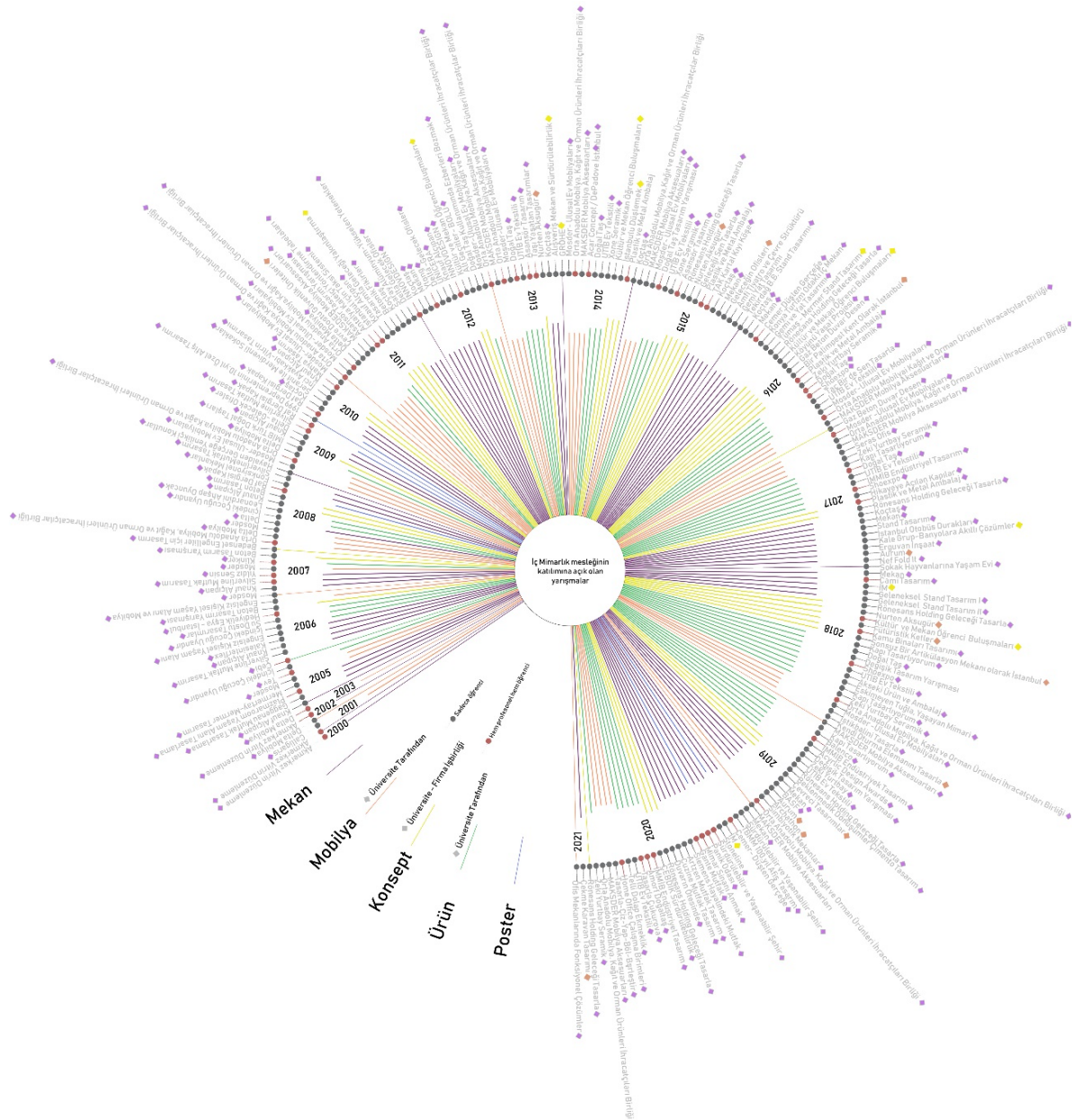
Kategori fark etmeksizin genel değerlendirme yapıldığında ise (Grafik 31), yarışmaların çoğunlukla firmalar tarafından açıldığı (Grafik 29), katılımcı profili olarak çoğunlukla öğrenci profiline yoğunlaştığı (Grafik 30) tespit edilmiştir. Yarışmaları organize eden kurumlar niceliksel olarak değerlendirildiğinde, firmaların açtığı yarışma sayısının çoğunlukta olması yarışmaların bağımsız, dinamik, özgün üretim doğasından koparak, ticari odaklı üretime yöneldiğinin bir göstergesi olabilir. İç mimarlık alanında açılan yarışmaların uygulanabilirlik meselesi, açıldığı ölçekler göz önüne alındığında oldukça yüksektir. Bu nedenle firmaların kendi bünyelerinde yarışma açma yönündeki eğilimlerini anlamlandırmak olasıdır. Ancak, uygulanabilirlik anlamında ölçeğin beraberinde getirdiği bu derece potansiyel barındıran yarışma mekanizmasının, gerek İç Mimarlar Odası kontrol ve planlaması, gerekse üniversite-firma iş birlikleriyle kapsam ve niteliklerinin geliştirilmesi de oldukça önemlidir.

Grafik 29. Türkiye’de açılan iç mimarlık disiplininin katılım koşulunu sağladığı yarışmaları düzenleyen kurumların dağılımı
Kaynak: (URL-1/243)

Grafik 30. Türkiye’de açılan iç mimarlık disiplininin katılım koşulu sağladığı yarışmalarda katılımcı profili
Kaynak: (URL-1/243)

Grafik 31. Türkiye’de açılan iç mimarlık disiplininin katılım koşulu sağladığı yarışmaların amaçları, katılımcı profili, düzenleyen kurum kategorizasyonu bütünü, çakışma grafiği

Kaynak: (URL-1/243)

SONUÇ

Bir enformel eğitim ortamı sağlayan yarışmaların iç mimarlık mesleği ile olan ilişkisini ortaya koyan bu çalışmada, Türkiye’de düzenlenen yarışmalar üzerinden iç mimarlık alanı katılımına açık yarışmaların, analizleri, sınıflandırmaları yapılmış olup, iç mimarlık mesleğinin mevcut durumda var olan yarışma mekanizmaları içerisindeki konumunun ortaya konması amaçlanmıştır. Bugün içinde bulunulan disiplinler arası sınırların muğlaklaştığı dönem düşünüldüğünde, mimarlık ve iç mimarlık disiplinleri arasındaki alışlagelmiş ikiliklerle ilerleyen ilişkinin kendisi ve çelişkileri ise çalışmanın temelini oluşturan ikincil eksen olarak ele alınışı ve bu durumun yarışmalara yansımalarının tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Çalışma aynı zamanda iç mimarlık alanı katılımına açılmış yarışmaların sistematik olarak bir arada durmayan yapısının bir bütün haline getirerek, bundan sonraki dönemlerde yarışmaların organizasyonu ve konu ile ilgili literatür çalışmalarına arka plan oluşturma rolünü de üstlenir.

Mimarlık-iç mimarlık eğitiminde içinde bulunulan zamanın koşullarının da etkisiyle mesleğin konumlandırılışındaki anlayış ve benimseyişlere göre de şekillenen farklı yaklaşımların varlığı söz konusudur. Bu yaklaşımlar, aynı zamanda eğitimin nasıl kurgulandığının ve çerçevenin nasıl çizildiğinin göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum iç mimarlık özelinde değerlendirildiğinde, tarihsel süreçte süregelen mesleğin kendini konumlandırma çabasının eğitime de yansımaları kaçınılmazdır. Dolayısıyla iç mimarlığın kendi yetkinlik ve sınırlarının tanım krizlerinde söz konusu olan bulanıklığın, farklı yaklaşımların bir aradalığı konusunda da bilinçli ve sistematik olmaktan öte, oldukça ‘dağınık’ olarak nitelendirilebilecek şekilde varlıklarını sürdürmekte olduğu görülmektedir. Bu bahsi geçen durum, yarışma mekanizmasında iç mimarlığın konumunu da etkilemiş olup, en temelde iki hususta eğitim-yarışma birlikteliğinin yeniden düşünülmesini gerektirmektedir. Bunlardan ilki, demokratik bir yaratım ortamı sunan yarışma mekanizmasının, aslında var olan bu anlayışların her birini kapsayıcı içerik ve çoklukta organize edilen bir yarışmalar dizisine dönüşmesi gerekliliğine dairdir. Bu bağlamda, iç mimarlık mesleğinin yakın dönemde kapitalizmin beraberinde getirdiği çıktılar ile üstlendiği ‘yeni’ rol düşünüldüğünde, bugün Türkiye’de iç mimarlığın katılım koşullarını sağladığı yarışmalarda, bu rolün üstlendiği ölçek ve kapsamda yarışma içeriğinin neredeyse bulunmadığı, ya da azınlıkta kaldığı gözlemlenmektedir. Bu konu aynı zamanda makro ölçekte mekân tasarımı yarışmalarının ve fikir odaklı yarışmaların amaçlarına göre kategorize edilen yarışmalar bütününe dikkat çeken azınlığı ile de ilişkilendirilebilir. İkinci husus ise, eğitim ile yarışma mekanizması birlikteliğinin yarışmaların organizasyonel alt yapısının kuvvetlendirilmesi yönünde, eğitim ve yarışma modellerinin yeniden gözden geçirilmesi ile ilgilidir. Bu konunun özünde yarışmayı açan kurumlar ve üniversite iş birlikleri ile çözümlenebileceği de esastır. Dolayısıyla, ticari kurumların ağırlıklı olarak yarışmayı kendi başına yükleniyor olmasının ilişkileri zayıflattığı söylenebilir. Bulgular ve bulguların sökümlü bölümünde ortaya konan yarışma düzenleyicilerin ekollerden çok ticari kurumlar tarafından gerçekleştirilmesi gerçeği (Grafik 29), Türkiye’de iç mimarlık eğitiminin tarihini oluşturan kurumların eksikliğini de ortaya çıkarmaktadır. Günümüz eğitiminde yarışmaların geçmişten gelen ekollerde yer aldığı şekliyle eğitimin doğrudan bir parçası olarak kullanılmasına yönelik bir anlayış benimsenmemesine, literatürde yer aldığı şekliyle endüstriyel dönem sonrasında bir prestij ve teşvik edici bir unsur olarak benimsendiği düşünüldüğünde ise, eğitim programlarında yarışma mekanizmalarını öne çıkarmak üzere bu iş birlikleri yapılanmalarının sayısının artmasının zaruri olduğunun, yarışma organizasyonunun yalnızca ticari kurumlara bırakılmayacak derecede önemli bir yerde durduğunun da vurgulanması gerekir.

KAYNAKÇA

Andersson, J. E., Zettersten, G. B. ve Rönn, M. (2013). *In Architectural Competitions – Histories and Practice*, Rio Kulturkooperativ. Nordbloms tryck, Hamburgsund, Sweden: The Royal Institute of Technology and Rio Kulturkooperativ.

Arntson, A., E. (2012). *Graphic Design Basics*, Boston: Wadsworth Cengage Learning.

Bozdoğan, S. (2002). *Modernizm ve Ulus İnşası: Erken Cumhuriyet Türkiye’sinde Mimari*, İstanbul: Kültür Metis Yayınları.

Brooker, G. ve Weinthal, L. (2013). *The Handbook of Interior Architecture and Design*, London: Bloomsbury Academic.

Can, A. ve Gürpınar, A. (2016). *Mobilya*, Türkiye’de Tasarım Kronolojisi, 2. İstanbul Tasarım Bienali, İKSV, İstanbul. http://bizinsanmiyiz.iksv.org/wp-content/uploads/2017/11/mobilya_tr_opt.pdf Erişim Tarihi: 09.04.2021.

Christiaans, H., ve C., M. (2002). *Creativity as a Design Criterion*. Creativity Research Journal, 14, 41–45.

Ciravoğlu, A. (2001). *Mimari Tasarım Eğitiminde Workshop-Stüdyo Paralelliği Üzerine*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.

- Çetin, M. (2021). *‘İç’ten ‘İç’e Mimarlıkta ‘İç’ Meselesinin Ekonomi- Politik Serüveni*, Ankara: Nika Yayınevi.
- Çobanlı, O. (2014). *History of Design Awards & Competitions*, Design.amid, <http://www.designamid.com/magazine.php?page=47>. Erişim Tarihi: 09.04.2021.
- Demirarslan, D. ve Demirarslan, O. (2020). *Tasarım ve Tasarım Süreci*, Kocaeli: Iksad publishing house.
- Dodsworth, S. (2009). *The Fundamentals of Interior Design*, US: ACA Publishing.
- Doğan, C. ve Özdoğlar, E. (2015). *Starting and Today of the Interior Architecture Education; A Comparative Research on the Models of Mimar Sinan Fine Arts University, Sanayi-i Nefise Mektebi Alisi (Former Mimar Sinan Fine Arts University) and Ecole Des Beaux Arts*. Procedia - Social and Behavioral Sciences. Vol 174, s:4108-4116.
- Eke, A., S. (2020). *The Plurality Caused by Formal and Informal Education in the Field of Interior Architecture: An Evaluation on Furniture Design*, International Journal of Education in Architecture and Design, Vol 1(1), s: 16-31.
- Eldem, S., H. (1931). *Mobilya*, Arkitekt, Vol 8, s: 273-274.
- Eris, E. (2021). *Rethinking The Architectural Competitions and its Medium in Turkey within the Framework of Nişan Yaubyan’ Competitions*, ReseArch'20 International Symposium of Architectural Research, 18-21 November, Karabük University, Karabük: Karabük Üniversitesi Yayınları.
- Eriş, E. ve Ağan, M. (2020). *Türkiye’deki İç Mimarlık Eğitim Programlarının Karşılaştırılmalı Analizi: Mesleki Kimlik Karmaşasının İncelenmesi*. Mimarlık ve Yaşam, .Vol 5 (2), s: 423-439.
- Gardiner, H., G. (1977). *The 1977 International Chair Design Competition*, San Diego: American Institute of Architects.
- Garip, E. ve Garip, S., B. (2012). *İç Mimarlık Eğitiminde Yaratıcılık ve Yarışmalar*, İç Mimarlık Eğitimi 2. Ulusal Kongresi, 20 Aralık 2021, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları.
- Guidelines UIA Competition Guide For Design Competitions In Architecture And Related Fields, (2017). <https://www.uia-architectes.org/webApi/uploads/ressourcefile/32/uiacompetitionguide.pdf>, Erişim Tarihi: 03.03.2021.
- Gürel, M., Ö. (2014). *Türkiye’de İç Mimarlığın Bir Hikayesi*, Türkiye’de İçmimarlık ve İçmimarlar, Umut Şumnu (ed.), İçmimarlar Odası Yayınları, İstanbul: Ada Ofset Matbaacılık, s. 21-26.
- Hildebrandt, H. (2004). *The Gap Between Interior Design and Architecture*, Design Intelligence, <https://www.di.net/articles/the-gaps-between-interior-design-and-architecture/> Erişim Tarihi: 12.10.2020.
- Kaptan, B. (2014). *Türkiye’de İçmimarlık Meslek Alanı ve Eğitimin Tarihi*, Türkiye’de İçmimarlık ve İçmimarlar, Umut Şumnu (ed.), İç Mimarlar Odası Yayınları, İstanbul: Ada Ofset Matbaacılık, s. 63-81.
- Konigk, R. (2011). *Interior Design as Architecture’s ‘Other’*, Yüksek Lisans Tezi, University of Pretoria, Hatfield.
- Küçükerman, Ö, (2014). *1970’te Türk Sanatı- İç Mimarlık*, Türkiye’de İçmimarlık ve İçmimarlar, Umut Şumnu (ed.), İçmimarlar Odası Yayınları, İstanbul: Ada Ofset Matbaacılık s: 27-30.
- Landa, R. (2011). *Graphic Design Solutions*, Boston: Wadsworth Cengage Learning.
- Martin, C.,S ve Guerin, D. (2004). *The Career Cycle Approach To Defining The Interior Design Profession’s Body Of Knowledge*. Journal of Interior Design, Vol 30, s:1-22.

- Meltem, İ., A. (2010). *1930-2010 Yılları Arasında Bir Proje Elde Etme Yöntemi Olarak Türkiye'deki Mimari Tasarım Yarışmaları*, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Ockman, J. (2012). *Architecture School: Three Centuries of Educating Architects in North America*, Cambridge: MIT Press, s: 396-401.
- Oygar, İ., H. (2014). *Yeni Tezyini Sanat*, Türkiye'de İçmimarlık ve İçmimarlar, Umut Şumnu (ed.), İçmimarlar Odası Yayınları, İstanbul: Ada Ofset Matbaacılık, s: 11-13.
- Pile, J. ve Gura, J. (2013). *History of Interior Design*, Canada: John Wiley & Sons.
- Plunkett, D., (2013). *The Profession that Dare Not Speak its Name*, The handle book of Interior Architecture and Design (ed. G. Brooker and L. Weinthal), Bloomsbury Academic, UK: Berg Publishing, 93-106.
- Sayar, Z. (1950). *Mobilya Meselesi*, Arkitekt 3-4 (219-220), s: 61-61.
- Stumpf, K., M. (2004). *What's a Name Got To Do With: Interior Design, Interior Architecture, Interior Decorating, Interiors*, Proceedings of IDEC Conference, 23-28 Mart, Pittsburgh, s:68.
- Şumnu, U. (2013). *Modern Mekanlarda Oturmak, Erken Cumhuriyet Döneminde Mobilya*, Umut Şumnu (ed.), Ankara: İçmimarlar Odası Yayınları, s. 9-13.
- Şumnu, U. (2014). *Türkiye'de İçmimarlık ve İçmimarlar*, Ankara: İçmimarlar Odası Yayınları.
- Taşdemir, G. (2019). *Devlet Güzel Sanatlar Akademisi ve Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu Perspektifinden İç Mimarlık Eğitimine Tarihsel Bir Bakış: Belgeler ile Eğitimin Araçları Üzerine Alternatif Bir Okuma*. Türkiye'deki İç Mimarlık Eğitiminin Tarihi, Gelişimi ve Geleceği Ulusal Sempozyumu:19-21 Aralık, s:94-123, İstanbul.
- Whitney, M., C. (2008). *A History of the Professionalization of Interior Design Viewed Through Three Case Studies of the Process of Licensure*, Dissertation Thesis, Virginia Polytechnic Institute and State University, Virginia.
- Ziya, A. (1931). *Binanın İçinde Mimar*, Arkitekt, 1931-1 s: 14-20.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- URL-1: https://issuu.com/arkitera/docs/sempozyum_tr_2014(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-2: https://issuu.com/arkitera/docs/sempozyum_tr_2014(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-3: <https://www.mimarist.org/mimar-ist-sayi-1-kis-2001-2/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-4: <https://v3.arkitera.com/v1/yarismala>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-5: https://issuu.com/arkitera/docs/sempozyum_tr_2014(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-6: <https://v3.arkitera.com/v1/yarismalar/diger/yarisma10130.htm>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-7: http://www.yapi.com.tr/yarismalar/1-universitelerarasi-knauf-alcipan-proje-yarismasi-devam-ediyo_23475.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-8: <https://v3.arkitera.com/v1/yarismalar/diger/yarisma10194.htm>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-9: Pioneer Plazma TV 43 inç PDP-435 HDE modeli etrafında, beş metre çap içerisinde özgün, yaratıcı ve seri üretimi yapılabilir bir salon tasarımları istendi. (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-10: <https://v3.arkitera.com/v1/yarismalar/diger/yarisma10204.htm>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-11: <https://v3.arkitera.com/v1/yarismalar/diger/yarisma10181.htm>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-12: <https://v3.arkitera.com/v1/yarismalar/ogrenci/yarisma10142.htm>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

- URL-13: <http://v3.arkitera.com/y72-bosch-icindeki-cocugu-uyandir-oyun-ve-oyuncak-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-14: <http://v3.arkitera.com/y210-cebi-kulp-tasarimi-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-15: <http://v3.arkitera.com/y211-2-universitelerarasi-knauf-alcipan%C2%AE-proje-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-16: <http://v3.arkitera.com/y321-silverline-2006-mutfak-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-17: <https://v3.arkitera.com/y222-kalesinterflex-ulusal-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-18: <https://v3.arkitera.com/y244-engelsiz-kisisel-yasam-alani-ve-mobilya-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-19: <https://www.arkitera.com/yarisma>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-20: <https://v3.arkitera.com/y244-engelsiz-kisisel-yasam-alani-ve-mobilya-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-21: <http://v3.arkitera.com/y442-icindeki-cocugu-uyandir.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-22: <http://v3.arkitera.com/competition.php?action=displayCompetition&ID=237>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-23: <http://v3.arkitera.com/y238-istanbul-icin-hediyelik-esya-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-24: <http://v3.arkitera.com/y119-2005-2006-ulusal-ve-uluslararası-beton-tasarim-yarismasi-plastic-opacity.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-25: <https://v3.arkitera.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-26: <http://www.mimdap.org/?p=1043>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-27: <http://v3.arkitera.com/y466-yildiz-sensin---tasarim-ve-render-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-28: <https://v3.arkitera.com/v1/yarismalar/diger/yarisma10181.htm>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-29: <http://v3.arkitera.com/y458-klinker-ulusal-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-30: <http://v3.arkitera.com/y672-3-beton-tasarim-yarismasi-gizli-kalmis-performans.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-31: <http://v3.arkitera.com/y504-bedensel-engelliler-icin-tasarim.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-32: <https://www.arkitera.com/yarisma/delta-tasarim-yarismasi-gelecek-ofisleri-icin-yeni-fikirler/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-33: <https://icmimarlik.itu.edu.tr/hakkimizda/kurumsal-iliskiler>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-34: http://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/3-silverline-gelecegin-mutfagi-tasarim-yarismasi_121714(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-35: <http://v3.arkitera.com/y808-fiziksel-engelliler-anaokulu-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-36: <https://www.arkitera.com/yarisma>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-37: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-38:

<https://books.google.com.tr/books?id=t7hKDwAAQBAJ&pg=PT13&dq=mobilya+yar%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1&hl=tr&sa=X&ved=2ahUKEwioy6a1j4fuAhXIlosKHakbAOUQ6AEwAHoECAQQAQ#v=onepage&q=mobilya%20yar%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1&f=false>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-39: <https://v3.arkitera.com/y725-leonardini-ahsap-oyuncak-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-40: <http://artstudentsweb.blogspot.com/2008/05/4-bosch-iindeki-ocuu-uyandr-oyuncak.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-41: http://www.yalitim.net/yayin/430/knauf-alcipan-proje-yarismasi-devam-ediyo_11969.html#.YJfFHbUzaUk(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-42: <http://v3.arkitera.com/y672-3-beton-tasarim-yarismasi-gizli-kalmis-performans.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-43: <http://v3.arkitera.com/y954-3-raf-urun-dergisi-kapak-tasarimi-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-44: <http://v3.arkitera.com/y784-delta-mobilya-tasarim-yarismasi-iv---gelecek-ofisleri-icin-yeni-fikirler.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-45: <https://www.grafikerler.org/forum/konu/2009-silverline-mutfak-tasarim-yarismasi.10934/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-46: <http://mimdap.org/2009/05/5-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-47: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-48: <https://v3.arkitera.com/y784-delta-mobilya-tasarim-yarismasi-iv---gelecek-ofisleri-icin-yeni-fikirler.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-49: http://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/imib-turk-dogal-taslari-tasarim-yarismasi_121838(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-50: https://issuu.com/arkitera/docs/sempozyum_2013_tr_web(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-51: <http://v3.arkitera.com/y1097-4-raf-urun-dergisi-kapak-tasarimi-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-52: <http://v3.arkitera.com/y1081-1999-depremlerinin-10-yilinda-ulusal-ogrenci-afis-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-53: <http://www.koctasacikfikir.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-54: http://v3.arkitera.com/UserFiles/File/competition/merdiven_sartname.pdf(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-55: https://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/inci-ayakkabi-ulusal-vitrin-tasarimi-yarismasi-iz_121971(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-56: <https://v3.arkitera.com/y1192-vi-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-57: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-58: http://www.yapi.com.tr/yarismalar/knauf-universiteler-arasi-proje-yarismasina-basvurular-basladi_84284.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

URL-59: <https://v3.arkitera.com/y1218-mahya-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

- URL-60: <http://v3.arkitera.com/y1259-5-raf-urun-dergisi-kapak-tasarimi-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-61: http://www.yapi.com.tr/yarismalar/koctasin-ic-mekân-tasarim-yarismasi-ile-banyolar-yenileniyor_89497.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-62: <https://yarismo.org/arsiv-detay.php?id=273&yarisma=Saray-Aluminyum-> (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-63: <https://www.arkitera.com/yarisma/delta-tasarim-yarismasi-gelecek-ofisleri-icin-yeni-fikirler/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-64: <http://www.tasarimyarismalari.com/innovdesign-2012-ic-mekân-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-65: https://www.mimarizm.com/etkinlikler/diger/7-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi-odul-toreni-ve-sergisi_120051(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-66: <http://www.designforexport.org/TR/kitaplar/04/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-67: <https://yarisma.maksder.org.tr/yarisma-sonuclari/2011-maksder-yarismasi-sonuclari/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-68: <http://v3.arkitera.com/y1314-istanbul-teknik-universitesi-yerleske-girisleri-icin-cevre-dostu-guvenlik-uniteleri-ogrenci-proje-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-69: <https://v3.arkitera.com/y1311-delta-tasarim-yarismasi-gelecek-ofisleri-icin-yeni-fikirler.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-70: http://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/4-uluslararası-asansor-tasarim-yarismasi_122139(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-71: <https://books.google.com.tr/books?id=fRNKDwAAQBAJ&pg=PT340&dq=i%C3%A7+mimari+yar%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1&hl=tr&sa=X&ved=2ahUKEwiXz7DDkIfuAhUiBhAIHchPBFUQ6AEwAXoECAIQAg#v=onepage&q=i%C3%A7%20mimari%20yar%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1&f=false>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-72: <http://v3.arkitera.com/y1268-knauf-a%C5%9E-7-universiteler-arasi-proje-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-73: <http://www.tasarimyarismalari.com/tasarimla-gelecegi-yakinlastirmak-fikir-projesi-ogrenci-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-74: <http://v3.arkitera.com/y1296-akcansa-betonik-fikirler-proje-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-75: http://www.taksiduraklari.net/taksi_haberleri.asp?taksihaber=119(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-76: <http://www.koctasacikfikir.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-77: <http://www.tasarimyarismalari.com/mekân-2012-ic-mimarlik-ulusal-ogrenci-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-78: https://yarismo.org/img/YTONG_Stand_Tasarim_Yarismasi_Sartname.pdf(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-79: <http://www.arkitera.com/yarisma/44/delta-tasarim-yarismasi--gelecek-ofisleri-icin-yeni-fikirler> (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-80: <http://www.tasarimyarismalari.com/unicera-mekân-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

- URL-81: <http://www.tasarimyarismalari.com/knauf-8-proje-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-82: <http://www.tasarimyarismalari.com/innovdesign-2012-ic-mekân-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-83: <http://www.tasarimyarismalari.com/8-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-84: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-85: <https://yarisma.maksder.org.tr/yarisma-sonuclari/2012-maksder-yarisma-sonuclari/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-86: <http://www.arkitera.com/yarisma/161/dogal-tas-kullaniminda-ezberleri-bozmak-ogrenci-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-87: <https://www.iaps-culturespace.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-88: <http://www.tasarimyarismalari.com/kentsel-tasarim-ve-kent-estetiginde-alt-gecitler-bolu-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-89: <http://www.koctasacikfikir.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-90: <http://www.tasarimyarismalari.com/alisveris-mekân-ve-surdurulebilirlik-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-91: <https://www.arkitera.com/haber/grohe-msgsu-ogrencilerine-design-series-tasarim-yarismasi-duzenliyor/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-92: <http://www.tasarimyarismalari.com/mosder-9-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-93: <https://www.designforexport.org> (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-94: <http://www.tasarimyarismalari.com/maksder-4-mobilya-aksesuar-urunleri-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-95: <http://www.tasarimyarismalari.com/tasi-yasatan-tasarimlar-dogal-tas-tasarim-yarismasi-2013/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-96: <https://evtekstiliyarismasi.com/sartname/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-97: http://www.yapi.com.tr/yarismalar/5-uluslararası-asansor-tasarim-yarismasi_104114.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-98: <http://www.tasarimyarismalari.com/tasi-yasatan-tasarimlar-dogal-tas-tasarim-yarismasi-2013/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-99: <http://www.arkitera.com/yarisma/1-uluslararası-nurten-aksugur-en-iyi-kavram-iletisimi-ogrenci-yarismasi-2013/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-100: <http://www.koctasacikfikir.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-101: <http://www.tasarimyarismalari.com/mosder-14-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-102: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-103: <http://www.tasarimyarismalari.com/acar-concepts-depadova-istanbul-design-competition/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-104: <https://yarisma.maksder.org.tr/yarisma-sonuclari/2014-maksder-yarisma-sonuclari/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

- URL-105: https://www.dogaltastasarimyarismasi.com/2014/yarisma_sartnamesi.pdf(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-106: <https://evtekstiliyarismasi.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-107: http://www.ceramicsdesign.org/TR/genel/default_01.aspx(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-108: <https://www.iaps-culturespace.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-109: <http://www.tasarimyarismalari.com/istanbulu-duslemek-ulusal-ogrenci-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-110: <http://www.tasarimyarismalari.com/1-plastik-ve-metal-ambalaj-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-111: <http://www.koctasacikfikir.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-112: https://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/ic-mimarlik-ogrencileri-ulusal-bitirme-projesi-yarismasi-mekân-2015_122841(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-113: <https://www.bilgi.edu.tr/tr/haber/3515/ic-mekân-tasarim-yarismasi-gelecegin-ofisleri-icin-fikirler/> (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-114: <https://yarismo.org/arsiv-detay.php?id=66&yarisma=Isik-universitesi-Amfi-Tiyatro-ve-cevre-Strukturu-Ulusal-ogrenci-Mimari-Proje-Fikir-Yarismasi>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-115: <http://www.tasarimyarismalari.com/4-ulusal-gemi-ve-yat-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-116: <http://www.tasarimyarismalari.com/tekirdag-buyuksehir-belediyesi-stand-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-117: <http://www.tasarimyarismalari.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-118: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-119: <https://yarisma.maksder.org.tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-120: <https://www.dogaltastasarimyarismasi.com>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-121: <https://evtekstiliyarismasi.com/2015katalog/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-122: http://www.ceramicsdesign.org/TR/genel/default_01.aspx(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-123: <http://www.tasarimyarismalari.com/6-uluslararası-asansor-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-124: <https://dogadansanatasentasarla.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-125: <https://www.emu.edu.tr/tr/haberler/etkinlikler/2-uluslararası-nurten-aksugur-en-iyi-kavram-iletisimi-eiki-ogrenci-yarismasi/1235/pid/873>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-126: <http://www.tasarimyarismalari.com/autodesk-designnext-2015-gelecegi-sen-tasarla/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-127: <http://www.tasarimyarismalari.com/2-plastik-ve-metal-ambalaj-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-128: <http://www.tasarimyarismalari.com/tak-kartal-kiyi-kose-2015-tasarim-cagrisi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-129: <https://ronesans.com/surdurulebilirlik/sgt/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-130: <http://www.koctasacikfikir.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

- URL-131: http://www.yapi.com.tr/yarismalar/-mekan-2016-ic-mimarlik-ogrencileri-ulusal-bitirme-projesi-yarismasi_143948.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-132: <http://www.cemerdustengercege.com/anasayfa.php>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-133: <https://yarismo.org/arsiv-detay.php?id=54&yarisma=Sillede-Turizm-Odakli-ic-Mekan-Tasarim-Yarismasi> (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-134: <http://www.tasarimyarismalari.com/5-ulusal-gemi-ve-yat-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-135: <http://www.tasarimyarismalari.com/tumas-mermer-39-yapi-fuari-stand-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-136: <http://www.tasarimyarismalari.com/mosder-12-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-137: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-138: <https://yarisma.maksder.org.tr/> (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-139: <https://dogadansanatasentasarla.com/upload/2016-sorular-ve-cevaplar.pdf> (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-140: <https://www.dogaltastasarimyarismasi.com>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-141: <https://evtekstiliyarismasi.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-142: <http://www.tasarimyarismalari.com/shoexpo-izmir-2016-1-uluslararası-ayakkabi-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-143: <http://www.tasarimyarismalari.com/14-tac-bir-de-sen-tasarla-yarismasi-2016/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-144: <https://www.iaps-culturespace.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-145:
https://yarismo.org/img/g%C3%B6lpazar%C4%B1_tarihi_ta%C5%9Fhan_%C5%9Fartname%C3%B9C.pdf(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-146: <http://www.tasarimyarismalari.com/hayvan-sevgisi-konulu-barinak-gazbeton-duvar-desen-tasarimi-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-147: <http://www.tasarimyarismalari.com/bir-palimpsest-kent-olarak-istanbul-3-ulusal-ogrenci-fikir-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-148: <http://www.tasarimyarismalari.com/3-plastik-ve-metal-ambalaj-tasarim-yarismasinda-dereceye-giren-projeler-belli-oldu/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-149: <https://ronesans.com/surdurulebilirlik/sgt/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-150: <http://www.koctasacikfikir.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-151: <https://www.arkitera.com/yarisma/mekan-2017-ic-mimarlik-ogrencileri-ulusal-bitirme-projesi-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-152: <http://www.tumasmermer.com/dosyalar/istanbul-40-stand-yarismasi.pdf>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-153: <http://www.arkitera.com/yarisma/918/istanbul-otobus-duraklari-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-154: <http://mimarlarabulten.com/yazilar/kucuk-banyolara-akilli-cozumler-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

- URL-155: <http://www.tasarimyarismalari.com/sokak-hayvanlarina-inovatif-ve-surdurulebilir-yasam-evi-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-156: <http://www.tasarimyarismalari.com/erguvan-insaat-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-157: <https://www.bilimsenligi.com/yaratici-calisma-mekanlari-aurum-ic-mimarlik-ogrenci-proje-yarismasi.html/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-158: <http://www.tasarimyarismalari.com/nef-fold-it-ogrenci-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-159: <https://www.bilimsenligi.com/13-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi.html/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-160: <https://www.arkitera.com/yarisma/seras-ofis-mobilyalari-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-161: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-162: <https://yarisma.maksder.org.tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-163: https://kapitazarliyorum.com.tr/resources/materials/kapi_tasarliyorum_sartname_2017.PDF(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-164: <https://www.dogadansanatasentasarla.com/index.asp>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-165: <https://www.dogaltastasarimyarismasi.com>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-166: <https://evtekstilayarismasi.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-167: <http://tasarim.immib.org.tr/tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-168: <http://www.tasarimyarismalari.com/shoexpo-izmir-2017-2-uluslararası-ayakkabi-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-169: <http://www.tasarimyarismalari.com/hikayeye-acilan-kapilar-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-170: <http://www.tasarimyarismalari.com/4-plastik-ve-metal-ambalaj-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-171: <https://ronesans.com/surdurulebilirlik/sgt/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-172: <https://www.arkitera.com/yarisma/mekân-2018-ic-mimarlik-ogrencileri-ulusal-bitirme-projesi-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-173: <https://yarismo.org/img/cami%20fikir%20yar%C4%B1C5%9Fmas%C4%B1%20%C5%9Fartname.pdf>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-174: <https://yarismo.org/img/imyarisma.pdf>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-175: <http://www.arkitera.com/yarisma/977/3-geleneksel-stant-tasarim-ogrenci-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-176: <http://www.arkitera.com/yarisma/977/3-geleneksel-stant-tasarim-ogrenci-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-177: <http://www.tasarimyarismalari.com/mosder-14-ulusal-ev-mobilyalari-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

- URL-178: <http://www.mimarist.org/itu-tasarim-kulubunden-kendi-oturma-elemanini-tasarla/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-179: http://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/istikbalini-tasarla-mobilya-tasarim-yarismasi_129245(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-180: <https://www.designforexport.org>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-181: <http://www.tasarimyarismalari.com/maksder-9-mobilya-aksesuar-urunleri-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-182: <https://yarisma.maksder.org.tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-183: <https://www.kapitاسarlıyorum.com.tr/2018/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-184: <http://www.dogaltasarimyarismasi.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-185: <https://evtekstilayarismasi.com/sartname/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-186: <http://www.tasarimyarismalari.com/genc-yaratıcı-fikirler-platformu-degisik-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-187: <https://www.ekoyapidergisi.org/5183-eskimeyen-tugla-yasayan-mimari-diploma-projeleri-yarismasi-sonuclandi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-188: <http://www.ayakkabitasarimyarismasi.com/sartname>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-189: <http://tasarim.immib.org.tr/tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-190: <http://www.tasarimyarismalari.com/akseki-tasarim-yarismasi-urun-hediyelik-esya-ve-ambalaj/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-191: <https://www.dogadansanatasentasarla.com/index.asp>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-192: <http://bcc.inar.emu.edu.tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-193: <https://yarismo.org/img/IAPS-CS%20Network%20-%20KULTUR%20VE%20MEKAN%20BULUSMALARI%204.pdf>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-194: <http://www.tasarimyarismalari.com/aurum-mimarlik-ogrenci-fikir-yarismasi-futuristik-kentler-ii/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-195: <http://www.tasarimyarismalari.com/kamu-binalari-tasarimi-fikir-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-196: https://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/iaps-culture-space-network-sonsuz-birartikulasyon-mekani-olarak-istanbul-ulusal-ogrenci-fikir-yarismasi_129486(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-197: <https://ronesans.com/surdurulebilirlik/sgt/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-198: http://www.mekanyarismasi.org/yarismanin_amaci.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-199: <https://www.basf.com/tr/tr/who-we-are/basf-tuerkiye/Inovasyon-merkezi-tasarim-yarismasi.html>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-200: <http://yarismalar.altinbas.edu.tr/ogrenci-proje-yarismalari/yaratıcı-calisma-mekanlari-aurum-ic-mimarlik/basvuru-kosullari/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-201: <https://archathon.arel.edu.tr> (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-202: <http://www.arkitera.com/yarisma/3-aurum-mimarlik-ogrenci-fikir-yarismasi-simbiotik-mekanlar-1-okul/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-203: <http://www.iso.org.tr/duyurular/genel-duyurular/11-ulusal-mobilya-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.05.2021)

- URL-204: <https://yarisma.maksder.org.tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-205: <http://www.kapitاسarlıyorum.com.tr/#kapitاسarlıyorum>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-206: <http://www.belencohayalotesitasarimlar.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-207: <http://www.acrylicdesignawards.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-208: <http://www.tasarimyarismalari.com/immib-endustriyel-tasarim-yarismalari-2019/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-209: <http://www.tasarimyarismalari.com/genc-yaratıcı-fikirler-platformu-degisik-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-210: https://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/7-zeki-yurtbay-tasarim-odulleri_130280(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-211: <https://evtekstilayarismasi.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-212: <https://ronesans.com/ronesansin-surdurulebilir-gelecegi-tasarla-yarismasina-basvurular-devam-ediyor/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-213: <https://cimentotasarimyarismasi.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-214: www.ytuprotek.net (Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-215: http://www.mekanyarismasi.org/yarismanin_amaci.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-216: https://www.dustengercege.com/sartname/DUSTEN_GERCEGE_TASARIM_YARISMASI_URUN_TASARIMI_SARTNAME_2020.pdf(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-217: http://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/im2020-icmimarlik-ogrencileri-proje-yarismasi_131530(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-218: <https://stoneline.com.tr/wp-content/uploads/2020/02/Stoneline-Stand-Tasar%C4%B1m%C4%B1-%C3%96%C4%9Frenci-Yar%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1-Katalog.pdf>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-219: <https://www.arkitera.com/yarisma/kale-tasarim-ve-sanat-merkezi-poster-ve-mekân-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-220: <https://www.arkitera.com/yarisma/panik-odasi-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-221: <http://www.tasarimyarismalari.com/uskudarda-mimar-sinani-anmak/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-222: <http://gante.com.tr/wp-content/uploads/2020/10/evin-kalbi.pdf>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-223: <http://siemens-home.bsh-homeartiletasarla.com/yarisma-kurallari>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-224: https://www.cuzine.com.tr/Cuzine_Yarisma.pdf(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-225: <https://artzen.com.tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-226: <http://www.tasarimyarismalari.com/burotime-home-office-calisma-birimleri-tasarimi-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-227: https://www.konfull.com/?fbclid=PAaAaYYq1Tjp2j6l_Hefz6JXYrZDZE2iS-dSFAzGVmkn061MMBq3ONX0UC_sG8(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-228: http://www.designforexport.org/tr/yarismabuyukler/pro_sartname/Sartname-Profesyonel.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)

- URL-229: <https://yarisma.maksder.org.tr/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-230: <http://www.tasarimyarismalari.com/immib-endustriyel-tasarim-yarismalari-2020/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-231: http://www.yapi.com.tr/yarismalar/8-zeki-yurtbay-tasarim-odulleri-yarismasi-basliyor_180735.html(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-232: <http://www.tasarimyarismalari.com/amorf-dogaltas-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.05.2021)
- URL-233: <https://yarismaduyurulari.com/tasarla-cukurova-tasarim-odakli-yenilik-yarismasi-2020/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-234: <https://evtekstilayarismasi.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-235: <https://duvarinotesinde.com/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-236: <https://www.arkitera.com/yarisma/kale-tasarim-ve-sanat-merkezi-poster-ve-mekân-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-237: <https://www.arkitera.com/gorus/yarisma-duyurusu-telli-dolap-ve-ekmeklik-tasarim-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-238: <https://sgt.ronesans.com/TeknikSartname-27Nisan.pdf>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-239: https://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/cedbik-surdurulebilirlik-fikir-yarismasi-2020_131971(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-240:
https://gorselsanat.ktb.gov.tr/TT_Yarisma/Takvim/Details?Id=SB%2b3I3%2bF6rzA5QYSn6O7SA%3d%3d(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-241: <https://www.arkitera.com/yarisma/cekme-karavan-tasarimi-ulusal-ogrenci-fikir-yarismasi/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-242: https://www.mimarizm.com/yarismalar/yarisma-duyurulari/konfull-1-ulusal-ogrenci-ofis-mobilyalari-tasarim-yarismasi_131941(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-243: <https://ronesans.com/surdurulebilirlik/sgt/>(Erişim Tarihi: 09.04.2021)
- URL-244:
<https://www.arkitera.com/kategori/yarisma/?order=&startDate=01%2F01%2F2019&endDate=01%2F01%2F2021&subject=@ulation=&category=&city=>(Erişim Tarihi: 03.03.2021)